

Budgetunderlag 2024–2026

24
–26

KULTURRÅDET

Förord

Ett hotat kulturliv behöver stöd att utvecklas och tillgängliggöras. Kulturrådet behöver ytterligare medel för att kunna skapa förutsättningar för utveckling och tillgängliggörande av den offentligt finansierade kulturen. Det svåra ekonomiska läget i Sverige slår hårt mot kulturlivet, som dessutom utsattes för hårda prövningar under pandemiåren.

Vi äskar i budgetunderlaget förstärkningar till bland annat det fria kulturlivet, till kultur i regioner och kommuner och till internationellt utbyte. För att genomföra detta på ett effektivt och ändamålsenligt sätt behövs också ett förstärkt förvaltningsanslag.

Sverige ser ut att gå in i en lågkonjunktur 2023. Regionernas och kommunernas ekonomi ställs inför stora utmaningar de närmaste åren. Effekterna av nedstängningen till följd av coronapandemin kvarstår. Inflationen och prishöjningar leder till ökade produktionskostnader för kulturverksamheter. Sämre hushållsekonomi medför minskade biljettintäkter. Dessutom upphör återstartsbidragen vilket innebär att den nödvändiga förstärkningen av det fria kulturlivet uteblir.

Det fria kulturlivet är av nationellt intresse men har ofta små ekonomiska marginaler. Kulturrådets bidrag kompletterar insatserna som görs på regional och kommunal nivå. Stödet gör långsiktighet och förnyelse möjlig och även en mångfald av kulturuttryck. Bidrag till det fria kulturlivet är helt avgörande för att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft som det talas om i de kulturpolitiska målen.

Att kulturskaparna kan arbeta under rimliga villkor är en förutsättning för ett vitalt kulturliv – en av hörnstenarna i samhällsbygget! Kulturrådet måste därför i bidragsgivningen se till att de avtal och rekommendationer om ersättning som finns efterlevs, och välkomnar den förändrade upphovsrättslagstiftningen som trädde i kraft vid årsskiftet. För de kulturverksamheter som anlitar konstnärer och ersätter upphovspersoner när deras verk används kan emellertid kostnaderna komma att öka och det är något som vi behöver beakta i vår bidragsgivning och som ytterligare belyser behovet av stärkta anslag.

När det gäller den kommunala kulturen är biblioteken centrala och de har stora behov av återhämtning och utveckling efter pandemin. Kulturrådet anser att de satsningar som nu pågår, exempelvis Stärkta bibliotek och Läsfrämjandelyftet, bör förlängas. En annan central del är kulturskolan. De senaste årens förstärkning genom statliga utvecklingsbidrag, som nu går in på sitt sista år, har bidragit till att bredda verksamheten i både uttryck och målgrupper. Det är på den lokala nivån och i kommunerna som det faktiska mötet mellan barn, unga och konst och kultur främst sker. För att barns rätt till kultur ska kunna förverkligas trots kommunernas försvagade ekonomi krävs ett utvecklat samspel mellan stat, regioner och kommuner, som inkluderar statsbidrag.

Andra viktiga områden för Kulturrådet att bevaka under kommande treårsperiod är utvecklingen av den digitalt förmedlade och producerade kulturen som kan möjliggöra både konstnärlig utveckling och förnyelse samt att tillgängligheten till kulturen ökar.

Under coronapandemin har Kulturrådet noterat att alla konstnärliga fält kunnat stärkas genom återstartsstödet. Det har också bidragit till ökad tillgång till konst och kultur nationellt och internationellt. Nu hindras dock utvecklingen av den låga pris- och löneomräkningen och att återstartsstöden upphört.

De statliga anslagen behövs för att stärka den konstnärliga friheten, och för att säkra konst och kultur av hög kvalitet i hela landet!

Kajsa Ravin, generaldirektör för Kulturrådet

Innehåll

1. Inledning.....	4
1.1 Statens roll i kulturpolitiken.....	4
1.2 Stärk den konstnärliga friheten genom att stärka det fria kulturlivet	5
1.3 Stärk uppräknigen av anslaget till kultur i regioner och kommuner	6
1.4 En mer effektiv förvaltning ställer krav på investeringar	9
1.5 Utveckla kulturlivet genom internationellt utbyte och samarbete inom kulturområdet	10
2. Sammanfattning av Kulturrådets förslag.....	12
2.1 Förstärkningar	12
2.2 Överföring	13
2.3 Regeländringar	13
2.4 Beställningsbemyndigande.....	13
3. Utveckla det fria kulturlivets förutsättningar och stärk den konstnärliga friheten.....	14
3.1 Stärk musik- och scenkonstfälten	14
3.2 Stärk bildkonst, form och konsthantverk.....	16
4. Utveckla kulturlivet genom internationellt utbyte och samarbete inom kulturområdet.....	18
4.1 Medfinansiering av svenska aktörer inom EU-programmet Kreativa Europa.....	18
4.2 Stöd för export av svensk konst och kultur av hög kvalitet.....	19
4.3 Kulturhuvudstadsåret 2029	20
5. Delaktighet i kulturlivet – förbättrad tillgång till kultur för människor i Sverige	21
5.1 Stärk nationella minoriteters kulturverksamheter.....	21
5.2 Förstärk förutsättningar för lokalt engagemang i kulturlivet	22
5.3 Satsa långsiktigt på utvecklingsbidrag till folkbiblioteken (Stärkta bibliotek)	23
5.4 Förläng satsningen på Läsfrämjandelyftet.....	23
5.5 Behåll och utöka statsbidraget till kulturskolan.....	24
5.6 Skapande skola.....	26
5.7 Stärk anslaget till kultursamverkansmodellen.....	27
6. Förvaltningsutveckling	29
6.1 Utveckla Kulturrådets bidragsprocesser	29
6.2 Säkra konstnärlig frihet, kvalitet och förnyelse genom rimliga ersättningsnivåer till Kulturrådets referens- och arbetsgrupper	30
6.3 Ökade kostnader för uppföljning och efterkontroll	31
6.4 Överföring av samtliga förvaltningsmedel till förvaltningsanslag.....	32
7. Beställningsbemyndiganden	34
8. Förväntade större förändringar i lokalbehov.....	35
9. Förslag till regeländringar	36
9.1 Ändringar i regleringsbrevet.....	36
9.2 Förordningsändringar	36
10. Finansiella uppgifter.....	37
10.1 Översikt över verksamhetens finansiering	37
10.2 Avgifter som disponeras.....	38
10.3 Bemyndiganden	39
10.4 Räntekonto med kredit.....	40
10.5 Anslagskredit på ramanslag	41
10.6 Investeringsbehov i anläggningstillåingar.....	41
10.7 Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar	41
Referenser.....	42
Bilaga 1. Förteckning av Kulturrådets föreskrifter 1 januari 2023.....	44

1. Inledning

Sverige ser ut att gå in i en lågkonjunktur 2023. Regionernas och kommunernas ekonomi kommer att ställas inför stora utmaningar de kommande åren, inte minst på grund av ökade pensionskostnader till följd av inflationen.¹ Kulturrådets bedömning är att det ekonomiska läget i stort kommer att slå hårt mot kulturen de följande tre budgetåren. Effekterna av det stora avbräck som nedstängningen av en stor del av kulturlivet under coronapandemin innebar, kvarstår dessutom till viss del. Hög inflation och höjda priser leder till ökade produktionskostnader för kulturverksamheter. Minskad köpkraft hos hushållen till följd av det ekonomiska läget kan, i kombination med eventuellt förändrade kulturvanor efter coronapandemin, bidra till att färre går på teater, konserter, utställningar och annan typ av kultur vilket leder till minskade biljettintäkter. Att återstartsbidragen upphör leder till en utebliven nödvändig förstärkning av det fria kulturlivet samt utveckling och tillgängliggörande av ett digitalt kulturutbud som annars hade kunnat ske.

Mot den här bakgrunden, och mot bakgrund av den gedigna kunskap vi har samlat på oss om kulturlivets situation under och efter coronapandemin, instämmer Kulturrådet i Myndigheten för kulturanalys slutsats, att de ekonomiska förutsättningarna för kulturområdet behöver förstärkas för att de nationella kulturpolitiska målen ska kunna uppfyllas.²

1.1 Statens roll i kulturpolitiken

I praktiken delar staten, regionerna och kommunerna på ansvaret för den offentliga kulturpolitiken, och finansierar tillsammans kulturområdet.³ Regionerna ansvarar för regionala kulturinstitutioner och för att fördela bidrag via kultursamverkansmodellen, medan kommunerna ansvarar för det lokala kulturlivet med folkbibliotek, civilsamhället och musik- och kulturskolor som bas.

Statens roll för det regionala och kommunala kulturlivet är viktig. Under ett normalår står staten för cirka 40 procent av finansieringen av offentlig kultur i Sverige.⁴ Genom denna finansiering, och genom de uppdrag som ges till de statliga kulturmyndigheterna, tar staten ansvar för att säkra ett likvärdigt utbud av kultur i hela landet. Staten svarar genom sina bidrag och insatser också för nationell samordning och samverkan. Bidragen från staten ger också förutsättningar för långsiktig utveckling av kulturen och förnyelse av kulturverksamheter på regional och kommunal nivå som annars svårligen skulle komma till stånd.

Staten bidrar också till att skapa förutsättningar för det fria kulturlivet runt om i landet, som ofta har små eller inga ekonomiska marginaler. Genom fördelningen av bidrag till det fria kulturlivet kompletterar staten de insatser som görs på av regioner och kommuner, och därigenom säkras en långsiktig uppbyggnad och konstnärlig utveckling av det fria kulturlivet. Det behövs för att möjliggöra förnyelse, uppbyggnad av långsiktiga och mer robusta strukturer för kulturlivet och en mångfald av kulturuttryck. Det är i sin tur en förutsättning för att målet om att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft kan uppnås.

---

1. Sveriges kommuner och landsting, 2022.

2. Myndigheten för kulturanalys, 2022, s. 90. Statens kulturråd, 2022a-i.

3. SOU 2021:77, s. 40.

4. Johannisson, 2018, s. 68.

De enskilda kulturskaparna tillhör kulturlivets absoluta fundament och att kulturskapare kan arbeta under rimliga villkor är därför en förutsättning för ett vitalt kulturliv. Det är ett välkänt faktum att konstnärer generellt har låga inkomster och svårt att ta del av samhällets generella trygghetssystem. Under coronapandemin blev det ännu mer tydligt när även utmaningar gällande upphovsrättsliga ersättningar kopplade till kultur i digitala format och på digitala plattformar belystes och diskuterades.⁵ Staten måste i sin bidragsgivning vara tydlig med att alla som medverkar yrkesmässigt i projekt och verksamheter som beviljas bidrag ska erhålla ersättning enligt de avtal och rekommendationer som finns. Den nya upphovsrätten som trädde i kraft 2023 skapar också bättre förutsättningar för konstnärer och upphovspersoner att träffa avtal och få skäliga ersättningar. Det är en förutsättning för att professionella konstnärer och andra kulturskapare ska kunna överleva på sin inkomst. Det kräver i sin tur att anslagen till bidrag räknas upp i samma takt som löne- och prisutvecklingen så att det finns medel att ersätta konstnärer och andra verksamma i kulturlivet.

Staten har också del i att skapa goda förutsättningar för att människors engagemang i det lokala kulturlivet ska fortsätta att leva. Kulturrådet har i uppdrag att fördela årliga bidrag till civilsamhällets kulturverksamheter, genom exempelvis riksorganisationer inom amatörkultur och lokalhållande organisationer. De lokala föreningarna har en central betydelse för möjligheten att skapa och ta del av kultur i hela landet men även som samarbetspart och inkomstkälla för professionella konstnärer. Statens bidrag till det ideella kulturlivet är nödvändigt för att möjliggöra att de nationella organisationerna kan stödja sina lokala föreningar genom utvecklingsinsatser, kompetensutveckling, nya arbetsmetoder – exempelvis kopplade till digitalisering – och nya samarbetsformer. Det är en förutsättning för ett fortsatt levande och relevant ideellt kulturliv i hela landet, och för att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet i enlighet med ett av de nationella kulturpolitiska målen.

Vi preciserar våra förslag till förstärkningar i det följande.

1.2 Stärk den konstnärliga friheten genom att stärka det fria kulturlivet

Det fria kulturlivet bidrar både till konstnärlig mångfald och till kultur av hög kvalitet, som utan stöd från den offentliga finansieringen inte skulle kunna komma till uttryck. Coronapandemin fick akuta negativa konsekvenser för kulturens ekonomiska och sociala villkor. Regering, regioner och kommuner har gjort särskilda ekonomiska insatser för att upprätthålla den infrastruktur på kulturområdet som är nödvändig för att kulturverksamheterna ska kunna överleva och bedriva verksamhet. En återhämtning har också påbörjats, men de strukturella problem som präglar kulturområdet sedan länge förstärktes under coronapandemin.⁶ En mycket stor del av kulturbudgetarna på regional och kommunal nivå går till befintliga kulturinstitutioner. De sökbara medlen till det fria kulturlivet är i regel små och det är mycket hård konkurrens om pengarna. En stor del av stödet fördelas dessutom till samma aktörer år efter år. När vi nu går in i en lågkonjunktur finns dessutom farhågor om neddragningar av regionernas och kommunernas kulturbudgetar, vilket riskerar att drabba det fria kulturlivet ytterligare. För de statliga anslag som används för bidrag till det fria kulturlivet sker inte någon årlig uppräknings eftersom staten inte tillämpar pris- och löneomräkning för anslagen, vilket medför att de bidrag som betalas ut till fria kulturaktörer urholkas.⁷

---

5. SOU 2021:77, s. 108 ff. Konstnärsnämnden, 2021.

6. Myndigheten för kulturanalys, 2022. SOU 2021:77.

7. SOU 2021:77. Sveriges kommuner och landsting, 2022.

Kulturrådet vill här särskilt lyfta två utmaningar:

1. Det fria kulturlivets utveckling riskerar att bli lidande på grund av bristen på varaktig ekonomisk förstärkning.
2. Yrkesverksamma konstnärers och andra kulturskapares arvoden är för låga för att kunna leva på.

Under 2022 har Kulturrådet sett att alla konstnärliga fält har kunnat stärkas genom återstartsstödet och att det har bidragit till en utveckling av det fria kulturlivets strukturer i form av exempelvis bättre organisatoriska lösningar, stödfunktioner och utveckling av arrangörsverksamheter. Det har också bidragit till en ökad tillgång till konst och kultur nationellt och internationellt. Den här påbörjade utvecklingen hindras dock av den kontinuerliga urholkningen av den statliga finansieringen av det fria kulturlivet på grund av låg pris- och löneomräkning, och att återstartsstöden upphör. Såväl fysisk som digital tillgång till kultur hämmas av urholkningen.

Konstnärer och kulturskapare har under lång tid arbetat under ekonomiskt sämre förutsättningar än andra grupper i samhället med motsvarande utbildningsnivå och yrkeserfarenhet. Situationen förtydligades under coronapandemin när det blev svårt för konstnärer att få tillgång till de sociala skyddsnäten på grund av att deras sjukpenninggrundade inkomst var för låg. En bidragande orsak har varit att upphovsrätten, när det gäller den kultur som tillgängliggörs digitalt fram till 2023, inte har skyddat upphovspersoners rätt till ersättningar tillräckligt bra.

Yrkesverksamma konstnärer och kulturskapare är beroende av att kulturverksamheter kan ge uppdrag och arvoden på skäliga nivåer så att de kan överleva på sitt konstnärsyrke. För att detta ska kunna ske krävs att kulturverksamheter har ekonomiska förutsättningar att ersätta konstnärer både för digital och annan produktion. Kulturverksamheternas förutsättningar att göra det försämras av att statsbidragen till kulturlivet inte räknas upp i samma takt som pris- och löneomräkningen i samhället. Att regioner och kommuner står inför stora ekonomiska utmaningar kopplade till inflationen, ökade kostnader för pensioner, hyror, el och den demografiska utvecklingen bidrar till problematiken. Kulturrådet verkar för att de som beviljas bidrag från staten ska betala ersättning enligt de avtal och rekommendationer som finns till alla som medverkar yrkesmässigt. Det betyder att Kulturrådets bidrag kommer att komma färre kulturverksamheter till del om det även fortsättningsvis kommer att vara så att årliga pris- och löneomräkningar av anslagen uteblir.

För att möjligheten att vara konstnär inte ska vara avhängig privata nätverk såsom familjemedlemmar med stadiga inkomster, och för att kunna bredda rekryteringen till kulturlivet, behövs bättre villkor och i det sammanhanget spelar en förstärkning av de statliga anslagen till kulturen viktiga roller. För att säkra den konstnärliga friheten, konst och kultur av hög kvalitet samt konstnärlig förnyelse och utveckling, behövs både en fortsättning av särskilda stöd som kan sökas av fria aktörer för återstart och utveckling, och en varaktig förstärkning av grundfinansieringen och alltså verksamhetsbidragen till de fria fälten.

1.3 Stärk uppräknningen av anslaget till kultur i regioner och kommuner

1.3.1 Stärk kultursamverkansmodellen

Prognosen i SKR:s senaste ekonomirapport är att de flesta regioner kommer att ha ett underskott

under 2023, att underskottet växer under 2024 och att återhämtningen kommer att ta lång tid.⁸ En välkänd omvärldsfaktor är också att regioner och kommuner står inför ekonomiska utmaningar med anledning av den demografiska utvecklingen som leder till att kostnaderna för välfärdstjänster ökar mer än intäkterna. Det leder i sin tur till en negativ ekonomisk utveckling.⁹ Det riskerar att påverka finansieringen av kulturens geografiska infrastruktur negativt,¹⁰ i synnerhet eftersom kultur inte explicit definieras som ett välfärdsområde och därmed riskerar att falla utanför beslutprocesser som behandlar strategiska vägval för välfärden på statlig, regional och kommunal nivå.¹¹

Även om verksamheterna inom Kultursamverkansmodellen klarade sig bättre under coronapandemin än det fria kulturlivet ser vi att flera kulturverksamheter inte har återhämtat sig helt vad gäller antal anställda och vad gäller omfattningen av deras utbud. Detta trots att vissa verksamheter, genom krisstöden, har haft ekonomiska förutsättningar. Vår uppföljning av krisstöden visar att det tar tid att ställa om och återhämta sig efter coronapandemin och att förstärkningarna därför behöver vara långsiktiga. Vi går också in i en tid med ökad inflation som kommer att påverka hyror och verksamhetskostnader vilket ytterligare ökar behovet av långsiktiga framtida förstärkningar av kultursamverkansmodellen för att hantera kommande utmaningar för regional kultur.¹²

I det här läget kan – och bör – staten ta sitt ansvar som garant för skapandet av långsiktiga och stabila strukturer, arbetssätt och ett ständigt pågående utvecklingsarbete i regioners och kommuners kulturverksamheter. Stöd bör fördelas med utgångspunkt i de långsiktiga ambitioner som i dag finns för att stärka den regionala kulturen, och med utgångspunkt i behovet av metodutveckling och förnyelse.

Statens roll i kultursamverkansmodellen är också att skapa överblick över regionernas behov och förutsättningar och Kulturrådet är statens dialogpart i utvecklingen av regional kultur. På så vis säkrar vi gemensamt en långsiktig utveckling av de regionala kulturverksamheterna. Det är ett arbetssätt som Kulturrådet utvecklat under de senaste åren och som inbegriper en omfattande beredning och arbetsinsats från Kulturrådets sida. Det förvaltningsuttag Kulturråd har möjlighet att göra täcker inte de administrativa kostnaderna för arbetet, varför vi även föreslår ett utökat förvaltningsuttag.

1.3.2 Stärk förutsättningarna för kultur i kommuner

Kommunerna står, liksom regionerna, inför stora ekonomiska utmaningar under kommande år.¹³ Statens roll för den kommunala kulturen är att stå för nödvändig nationell samordning och samverkan. Bidragen från staten ger också förutsättningar för långsiktig utveckling av kulturområdet och förnyelse av kulturverksamheter på kommunal nivå som enskilda kommuner kan ha svårt att åstadkomma.

När det gäller den kommunala kulturen är biblioteksverksamhet centralt och kommunal biblioteksverksamhet har stora behov av återhämtning och utveckling efter coronapandemin. Åren 2022–2025 medverkar Kulturrådet i arbetet med regeringens nationella biblioteksstrategi och vi har under 2023 ett särskilt uppdrag att i dialog med Kungliga biblioteket analysera folkbibliotekens framtida behov, med utgångspunkt i Kulturrådets erfarenheter från regeringsuppdraget Stärkta bibliotek. Kulturrådet anser att det är angeläget att de satsningar som nu pågår förlängs till samma period som den

---

8. Sveriges kommuner och regioner, 2022.

9. Finansdepartementet, 2021.

10. Myndigheten för kulturanalys, 2022, s. 10.

11. SOU 2021:77, s. 187–188.

12. Statens kulturråd, 2022d.

13. Sveriges kommuner och regioner, 2022.

nationella biblioteksstrategin för att uppnå största möjliga effekt med de statliga insatserna. Detta gäller såväl Stärkta bibliotek och kompetensutvecklingssatsningen Läsförbättringen som Kungliga bibliotekets uppdrag att stödja utveckling av resursbibliotek för nationella minoriteter. Kulturrådet deltar i Kungliga bibliotekets arbete att främja stärkt samverkan inom biblioteksområdet och ser stora fördelar med att koppla samman den gemensamma analysen av folkbibliotekens behov med detta arbete.

En effekt av coronapandemin är att antalet biblioteksbesök har minskat, liksom utlåningen av böcker.¹⁴ Biblioteken kommer att få arbeta för att få tillbaka besökare från hela kommunen. Coronapandemin har också påverkat barns och ungas läsande negativt, och fått negativa konsekvenser för barns och ungas tillgång till biblioteksverksamhet. Det visar en ny forskningsrapport gjord på Kulturrådets uppdrag.¹⁵ De kommunala biblioteken har en viktig roll för barns läsande genom sitt uppdrag, eftersom det är de som har direktkontakten med barn och unga. Folkbibliotekens medarbetare och chefer är den primära målgruppen för satsningen Läsförbättringen. Genom denna satsning har Kulturrådet lett ett arbete för att genom kompetensutveckling skapa bättre förutsättningar för att arbeta läsförbättring på folkbiblioteken och vi ser det som angeläget att satsningen förlängs. Vi ser också att satsningen Stärkta bibliotek har bidragit till att biblioteken har kunnat stärkas utifrån de lokala behoven. Ett mer långsiktigt bidrag ger kommunerna bättre möjligheter att stärka och utveckla biblioteksverksamheten efter coronapandemin.

En förlängning av ovanstående satsningar åren 2024 och 2025 skulle innebära att investerade resurser ger större effekter. Den kunskap och erfarenhet som byggts upp inom såväl kommuner och regioner som inom Kulturrådet och Kungliga biblioteket kan också tas tillvara och utnyttjas i kommande utvecklingsarbete på ett fruktbart sätt genom att samordning mellan de olika insatserna gör att de förstärker varandra. Utan att föregå den analys av folkbibliotekens framtida behov som ska genomföras under 2023 vill Kulturrådet ändå också lyfta behovet av en större samordning av de statliga insatserna gentemot kommunerna. För närvarande finns både långsiktiga och tidsbegränsade stöd som kommunerna kan söka för folkbiblioteksverksamhet. Kulturrådet ser stora vinster med att förenkla de statliga stöden och prioritera långsiktiga insatser för att underlätta för kommunerna.

En annan central del av den kommunala kulturen är kulturskolan. För att kulturskolan ska fortsätta att vara relevant, krävs att den utvecklas och förnyas kontinuerligt och varaktigt. Kulturrådets uppföljning visar att de senaste årens förstärkning genom statligt utvecklingsbidrag har bidragit till att bredda verksamheten både i uttryck och målgrupper, öka tillgängligheten samt utveckla fördjupningsundervisning och samverkan med andra aktörer.¹⁶ Genom att tillföra medel och kunskap kan staten genom Kulturrådet bidra till att säkra kulturskolan som en betydelsefull och relevant verksamhet för många barn och unga oavsett bakgrund. Detta är också viktigt för att skapa förutsättningar för breddat professionellt deltagande i kultursektorn på längre sikt.

Ytterligare en arena där barn och unga får möjlighet att möta konst och kultur är skolan. Kulturrådet har på regeringens uppdrag utvecklat bidraget Skapande skola för att fler kommuner och skolhuvudmän, och därigenom fler barn, ska kunna ta del av det. Bidraget har en hög efterfrågan vilket visar att statens stöd till den kommunala skolans arbete för barns och ungas rätt till kultur är viktigt. Även här ser Kulturrådet att staten kan stå som garant för en långsiktighet i verksamheten.

---

14. Kungliga biblioteket, 2022. Bibliotek 2021.

15. Statens kulturråd, 2022g.

16. Statens kulturråd 2023a, 2023b, 2023c.

1.3.3 Stärk förutsättningarna för lokalt engagemang i kulturlivet

Runtom i landet engagerar sig människor ideellt i olika typer av kulturverksamheter. De riksorganisationer och nationella förbund som samlar lokala kulturföreningar som medlemmar är mycket viktiga för att öka delaktigheten inom kulturlivet, i hela landet. Det ekonomiska läget generellt, med kraftig inflation och rekordhöga elpriser, drabbar de här verksamheterna hårt. För att ta vara på intresset och säkra att det kulturpolitiska målet om delaktighet uppnås, behöver staten stötta civilsamhällets kulturorganisationer. Kulturrådet ser att staten kan komplettera regioners och kommuners stöd till föreningarnas lokaler och programverksamhet genom att stödja generella utvecklingsinsatser, såsom digitalisering samt kurs- och utbildningsverksamhet, för att deras verksamhet ska kunna leva vidare och vara relevant.

1.3.4 Stärk nationella minoriteters kultur

Ett område som är kraftigt underfinansierat är nationella minoriteters kulturverksamhet. Målet för politiken avseende nationella minoriteter är att ge skydd för de nationella minoriteterna och stärka deras möjligheter till inflytande samt stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande. Kulturrådet har i uppdrag att särskilt verka för konstnärligt och kulturpolitiskt värdefull utveckling inom verksamheter som rör samiska folkets och övriga nationella minoriteters kultur. För att målen för de nationella minoriteternas kultur ska kunna uppnås krävs att staten kompletterar kommuners och regioners insatser genom att stärka aktörerna och att mer långsiktiga strukturer kan utvecklas. När det gäller den samiska kulturen specifikt ser Kulturrådet att staten bör ta ett större ansvar för att möta behoven, då Sametingets kulturanslag har urholkats under lång tid.¹⁷

1.4 En mer effektiv förvaltning ställer krav på investeringar

Som Statskontoret konstaterat har den statliga förvaltningen stora investeringsbehov de kommande åren, inte minst när det gäller ny teknik och digitala tjänster riktade till medborgarna och andra målgrupper.¹⁸ Det gäller även Kulturrådet som är i stort behov av att utveckla sina processer för bidragshantering och det digitala systemstödet till detsamma, för att vår bidragsverksamhet även i framtiden ska medverka till konstens och kulturens utveckling och tillgänglighet. Vi ser att det är genom att effektivisera våra bidragsprocesser som vi på bästa sätt kan förbättra effektiviteten och hushålla väl med statens resurser.¹⁹

Kulturrådet har påbörjat ett arbete på myndigheten med att utveckla processerna för att fördela bidrag till kultur, ett arbete som kommer att intensifieras under den följande treårsperioden. Syftet är att säkra relevansen och träffsäkerheten, förenkla för de sökande samt effektivisera det interna arbetet kopplat till bidragsgivningen. En central del i det är att förnya och förbättra det digitala systemstödet för handläggningen av bidragen, vilket kommer att förbättra stödet till handläggningen men också *i sig självt* bidra till effektivisering av processerna, eventuellt genom en viss automatisering av handläggningen av ansökningarna och efterkontrollen av bidragen. Vår analys av situationen går i linje med Statskontorets, som konstaterar att investeringar i IT-system kan vara en förutsättning för att det ska bli möjligt att effektivisera ärendehandläggningen hos myndigheter, till exempel om de ska automatisera eller vidareutveckla sina ärendehanteringssystem.²⁰

17. Ibid, s. 18. Se också Statens kulturråd 2022a, s. 28–29.

18. Statskontoret, 2019, s. 41 ff.

19. Jfr Statskontoret, 2022.

20. Ibid.

Statskontoret har också nyligen fått i uppdrag av regeringen att kartlägga och analysera arbetet med att säkerställa korrekta utbetalningar av statliga stöd till företag och andra juridiska personer.²¹ Kulturrådet är en av de myndigheter som särskilt ska analyseras, och vi ser det som ett tillfälle att förbättra våra bidragsprocesser även i denna bemärkelse, vilket också det är en effektiviseringsåtgärd.

Kulturrådet är således inne i en fas där behovet av verksamhetsutveckling är stort och pockar på. Vi bedömer att ett nytt systemstöd kommer att innebära att vi kan omprioritera, effektivisera och lägga mer tid på uppföljning och lärande, men en upphandling av ett sådant medför också ökade kostnader under några år framåt. För att kunna effektivisera verksamheten behöver vi därför en extra förstärkning av förvaltningsanslaget under den kommande treårsperioden. Vi konstaterar också att den modell för vår finansiering som tillämpas, där endast en del av förvaltningsbudgeten räknas upp årligen, är starkt utvecklingshämmande och försvårar vår möjlighet att göra nödvändiga investeringar.

Ett annat eftersatt område inom Kulturrådets förvaltning är ersättningsnivåerna till ledamöterna i de referens- och arbetsgrupper som bedömer ansökningar om bidrag. För att Kulturrådet ska kunna fullfölja sitt uppdrag, att främja konstnärlig kvalitet och förnyelse samt bidra till att uppfylla övriga kulturpolitiska mål genom vår bidragsgivning, är det nödvändigt att kunna anlita kvalificerade sakkunniga som säkrar vår tillämpning av principen om armlängds avstånd. För att kunna göra det krävs att vi kan betala skäligen ersättningar.

För 2022 hade Kulturrådet återigen i uppdrag att fördela återstartsstöd och krisstöd, vilket innebar knappt 3 000 ansökningar utöver ansökningarna inom de ordinarie bidragen. De fördelade kris- och återstartsstöden har medfört ett omfattande efterarbete där de olika stöden kräver olika typer av kontroller under kommande år. Det innebär också särskilda kostnader.

1.5 Utveckla kulturlivet genom internationellt utbyte och samarbete inom kulturområdet

Att kulturpolitiken ska främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan slås fast i de kulturpolitiska målen. Det kreativa utbytet med konst- och kulturaktörer från andra länder är avgörande för konstnärlig utveckling på olika områden. Kulturrådet konstaterar att Coronapandemin på flera sätt lamslog det internationella utbytet, och att det kommer att ta tid att bygga upp internationella kontaktytor och möjligheter att vara internationellt verksamma igen.

Kulturrådet är nationell kontaktpunkt för EU:s ramprogram för de kulturella och kreativa sektorerna, Kreativa Europa. Programmets mål är bland annat att främja konstnärlig frihet, interkulturell dialog och social inkludering samt att stärka de sociala, ekonomiska och internationella dimensionerna för EU:s kulturella och kreativa sektorer. I och med Sveriges ordförandeskap i EU 2023 kommer de europeiska frågorna upp på agendan i samhället i stort och så även i svenskt kulturliv och därmed finns under de kommande åren möjlighet att skapa ett momentum för att organisationer i Sverige ska inspireras att söka och få del av finansiering från programmet. Kulturrådets dialog med sektorn visar att den möjligheten ökar stort om staten bidrar med nationell medfinansiering. Det skulle vara ett sätt att stimulera det fria kulturlivets internationella samarbete och att stärka svensk kulturell och kreativ sektors ställning inom EU. Inom Kreativa Europa men också inom Kulturrådets övriga arbete för att främja det internationella utbytet, exempelvis inom Swedish Literature Exchange, bedrivs framgångsrik samverkan även på nordisk nivå. De nordiska länderna är en närliggande viktig marknad för kulturaktörer i Sverige.

---

21. Finansdepartementet, 2022.

I en postpandemisk tid behöver gränsöverskridande nordiska samarbeten återupptas och förstärkas. Kulturrådets bidrag möjliggör det genom att komplettera de kultursamarbeten som får avgörande stöd från Nordisk kulturfond och Kulturkontakt nord. Initiativ från Nordiska ministerrådet, som ministermöten men också senast Nordic Bridges i Kanada, möjliggör också strategisk samverkan mellan de nordiska länderna på såväl politisk som tjänstemannanivå. Samverkan som genom tydligt uppdrag till Kulturrådet skulle förstärka vår möjlighet att kraftsamla för att skapa ökad synlighet internationellt för nordisk konst och kultur.

De nordiska länderna driver i internationella sammanhang gemensamt frågor om konstnärlig frihet och civilsamhällets medverkan i beslutsprocesser, exempelvis i möten inom ramen för Unescos 2005-konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar. Samarbetet ger frågorna kraft inom Unescosamarbetet och har bland annat lett till att alla länder som ratificerat konventionen behöver rapportera till Unesco under rubriken konstnärlig frihet vart fjärde år. Resultaten från rapporteringen presenteras i den Sidafinansierade rapporten Reshaping Cultural Policies och visar hur myndigheternas arbete för att främja synergier mellan kulturpolitiska och biståndspolitiska insatser ger effekt. Kulturrådets program för konstnärlig frihet som genomförs i samarbete med Sida är ytterligare ett exempel.

Kulturrådets bidrag till de utsända kulturråden är också viktiga för att främja det internationella utbytet. Med förhållandevis små medel skapas stora effekter för att möjliggöra samarbeten i länder där svenska kulturaktörer har möjlighet att öka sin synlighet internationellt. De utsända kulturråden fördjupar det ömsesidiga kulturutbytet och bidrar till att föra ut svensk konst och kultur på internationella arenor. Det internationella kulturutbytet är också betydelsefullt i länder där den konstnärliga friheten begränsas. I några av dessa finns i dagsläget utsända kulturråd från Sverige och de fyller en överbryggande funktion som bidrar till att kultursektorn på plats kan stöttas genom internationella samarbeten.

Samverkan med konstnärer i andra länder är helt avgörande för den konstnärliga utvecklingen inom musik, scenkonst och konst. De kommande åren behövs framför allt ökade resurser för att främja utvecklingen av både nya samarbeten, byggande av nya nätverk och återupptagande av tidigare nätverk och kontakter som inte var möjliga att upprätthålla under coronapandemin. Kulturrådet planerar under perioden även att föra en dialog med sina systerorganisationer i Ukraina och följa deras behov av stöd för att säkra ett fritt kulturliv under och efter kriget.

Vi behöver också stärka organisationer och aktörer som främjar konstområdenas internationalisering och stimulerar export av svensk konst och kultur. Kulturrådet ser, utifrån en väl beprövad modell i många andra länder (inte minst våra nordiska grannländer), ett stort behov av samlande organisationer som har i uppdrag att främja internationalisering inom olika konstområden och inom de kulturella och kreativa branscherna. Som utredningen Kreativa Sverige pekar ut i sitt betänkande är ett tydligt tvärpolitiskt ansvar en grundförutsättning för den kulturella och kreativa sektorns utveckling. Dessa organisationer bör därför finansieras från olika politikområden, inte endast det kulturpolitiska, då de behöver arbeta med att stimulera export av svensk kultur och kultur vid sidan av främjandet och stärkandet av internationaliseringen i allmänhet.²²

---

22. SOU 2022:44.

2. Sammanfattning av Kulturrådets förslag

2.1 Förstärkningar

- Anslag 1:2, ap.1 tillförs 5 miljoner kronor 2024, 2 miljoner kronor 2025 och 2 miljoner kronor 2026 för utveckling av bidragsprocessen och digitalt systemstöd för bidragshandläggning.
- Anslag 1:1, ap.1 tillförs 4 miljoner kronor per år från och med 2024 för att möjliggöra en ökning av arvodesnivåerna för myndighetens bedömningsgrupper, det vill säga arbets- och referensgrupper samt jury.
- Anslag 1:1, ap.1 tillförs 5 miljoner kronor 2024 för att hantera ökade kostnader för uppföljning och efterkontroll.
- Anslag 1:2, ap.1 tillförs 6 miljoner kronor årligen från och med 2024 för att medfinansiera svenska aktörers medverkan i EU-programmet Kreativa Europa.
- Anslag 1:2, ap.1 tillförs 5 miljoner kronor från och med 2024 i syfte att stärka det fria kulturlivets internationalisering.
- Anslag 1:2, ap.1 tillförs medel inför genomförandet av Kulturhuvudstadsåret 2029. Senast den 1 mars 2024 kommer Kulturrådet att presentera ett underlag för behovet av statliga ekonomiska insatser.
- Anslag 1:2, ap.1 tillförs 25 miljoner kronor från och med 2024 i syfte att stärka de centrala amatörkulturorganisationerna, de lokalhållande organisationerna och ge utrymme för utvecklingsinsatser för riksorganisationer och förbund som bidrar till delaktighet inom kulturlivet.
- Anslag 1:2, ap.1 tillförs 30 miljoner kronor 2024–2025 till en förlängning av Läsfrämjandelyftet med två år.
- Anslag 1:2, ap.1 tillförs 10 miljoner kronor per år från och med 2024 för att stärka nationella minoriteters kulturverksamheter.
- Anslag 1:2, ap.9 tillförs 150 miljoner kronor från och med 2024 för att möjliggöra en långsiktig satsning på utvecklingsbidrag till folkbiblioteken (Stärkta bibliotek).
- Anslag 1:2, ap.11 tillförs 200 miljoner kronor per år från och med 2024 för utveckling av kulturskolans verksamhet.
- Anslag 1:3, ap.1 tillförs 25 miljoner kronor per år från och med 2024 till satsningen Skapande skola.
- Anslag 1:6, ap.1 tillförs 26 miljoner kronor 2024 och därefter 20 miljoner kronor per år från och med 2025 som en förstärkning av kultursamverkansmodellen i syfte att möjliggöra långsiktig utveckling av regional kulturverksamhet.
- Anslag 2:2, ap.1 tillförs 50 miljoner kronor per år från och med 2024 för basfinansiering och utveckling av musik- och scenkonstfälten.
- Anslag 4:4, ap.1 tillförs 22 miljoner kronor per år från och med 2024 för att stärka den nationella infrastrukturen för ett brett, kvalitativt utbud av bildkonst, form och konsthantverk i hela landet.

2.2 Överföring

- De medel som är avsedda för administration och genomförande av verksamhet inom sakanslagen bör enligt Kulturrådet flyttas till förvaltningsanslaget. Det innebär att totalt 30 miljoner kronor bör överföras till anslag 1:1, ap. 1 Statens kulturråd.

2.3 Regeländringar

2.3.1 Ändringar i regleringsbrevet

Skrivningen i regleringsbrevet, s. 2: "Regeringskommittén för Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar", ändras till "Nationell kontaktpunkt för Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar". Anledningen är att Sverige för närvarande inte sitter med i regeringskommittén.

Ändring av skrivningen i regleringsbrevet så att Vadstena-Akademien inte längre utpekas som mottagare av anslag 2:2, utan av anslag 1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet.

2.3.2 Ändringar av förordningar

Kulturrådet föreslår vissa förändringar av följande förordningar:

- förordning (2010:1058) om statsbidrag till litteratur, kulturtidskrifter och läsfrämjande insatser
- förordning (2018:66) om statsbidrag till folkbibliotek
- förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet
- förordning (2007:1435) om statsbidrag till internationellt utbyte och samarbete på litteraturområdet.

2.4 Beställningsbemyndigande

Om anslagen förstärks i enlighet med Kulturrådets äskanden i detta budgetunderlag måste bemyndiganderamen också öka så att den utgör minst 75 procent av anslaget.

3. Utveckla det fria kulturlivets förutsättningar och stärk den konstnärliga friheten

3.1 Stärk musik- och scenkonstfälten

Anslag 2:2, ap.1 tillförs 50 miljoner kronor per år från och med 2024 för basfinansiering och utveckling av musik- och scenkonstfälten.

3.1.1 Musik och teater

Kulturrådets olika bidrag till fria aktörer inom teater, dans, musik och annan scenkonst utgörs huvudsakligen av årliga verksamhetsbidrag och tillfälliga projektbidrag. Bidragen riktar sig bland annat till konstnärligt verksamma grupper och arrangörer som producerar scenkonstföreställningar och konserter, deltar i nätverk och bedriver främjande arbete. Verksamhetsbidragens huvudsakliga syfte är att bidra till en god nationell infrastruktur och ett brett, kvalitativt utbud av teater, dans, musik och annan scenkonst i hela landet. Projektbidragen är tillfälliga satsningar på projekt som bidrar till konstfältens utveckling, vad gäller allt från metoder och återväxt till konstnärliga innovationer.

Under 2022 förstärktes anslaget till det fria musik- och scenkonstfältet med 50 miljoner kronor. Dessa förstärkningar fördelades både som tillfälliga förstärkningar på de beviljade verksamhetsbidragen som beslutats på bemyndigande under 2021, och på utökade medel till projektbidrag inom samtliga konstområden inom anslaget. De bidragsmedel som Kulturrådet övertog från Musikverket innebar att de tillgängliga medlen till musikområdet ökats permanent hos Kulturrådet med 24 miljoner kronor. Dessa medel innebär dock inte en reell ökning av de statliga medlen till musikområdet då de redan tidigare fördelats till musiklivet. Dessa medel har dessutom under tiden urholkats då medlen inte räknades upp under en tioårsperiod hos Musikverket.

Det är tydligt att scenkonstfältet och musiken har haft, och kommer att ha, en ansträngd ekonomisk situation framöver. Publiken är försiktig med att återvända till salongerna och biljetter köps närmare inpå evenemangen, vilket skapar osäkerhet hos aktörerna. En annan utmaning är att uppskjutna evenemang och projekt har behövt samsas om arrangörer, lokaler, konstskapare och publik. Detta har gjort att vissa föreställningar och konserter nått en mycket stor publik, medan andra har haft svårare att nå fram till sin publik, eller behövt skjuta upp evenemang för att lokaler eller konstskapare inte funnits tillgängliga. De tillfälliga kris- och återstartsstöden som regeringen tillförde under 2022 medverkade visserligen till att förbättra förutsättningarna för de fria scenkonstaktörerna, men vi kan också se en stor osäkerhet i ansökningarna vad gäller förutsättningarna för kommande år. Under hösten har fältens utmanande situation ytterligare påverkats av den ekonomiska utvecklingen. Baskostnader har ökat och det finns en stor oro för kommande år. Inom musikfältet har nya tariffer tagits fram för att säkra konstskapares ersättningar, vilket är glädjande. Däremot har det medfört ytterligare ökade kostnader för arrangörerna.

Större grupper och ensembler, som verkar som uppdragsgivare åt ett större antal konstnärer, har särskilda utmaningar med att nå ut med sin verksamhet, eftersom kostnader för repetition, lokal-tillgång och resekostnader i samband med turnéer blir en större utmaning för dem än för mindre ensembler och grupper. Det gäller även arvodering av alla medverkande. Dessa kostnader kan inte alltid täckas av den ersättning som arrangörerna har möjlighet att betala.

Sammantaget signalerar aktörerna ett fortsatt behov av offentligt stöd till både basfinansiering och utveckling, och de menar att återstarten inte är säkrad.

3.1.2 Dans och cirkus

Inom fälten samtida dans och cirkus finns en brist på produktionsmöjligheter, vilket inbegriper både produktionsplatser och producentstöd. Mycket av produktionsarbetet sker genom olika residens vilket inte ger utrymme för hela produktionsprocessen.

Vi kan se en utveckling i landet där regioner samverkar med fria aktörer för att bygga upp nav för konstnärlig produktion inom fälten, men strukturerna är än så länge under utveckling. Cirkusfältet är ett område under stark expansion både vad gäller konstnärlig produktion och infrastruktur. Utbildningar genererar fler professionella aktörer och regioner inkluderar cirkus i sina kulturplaner. Riksteatern har fått ett nationellt uppdrag för cirkus, vilket kommer att leda till satsningar på infrastruktur för gästspel och produktion. Bidragsgivningen till de fria konstnärliga aktörerna och de fria främjande plattformarna, det vill säga gästspelsplatser och produktionsplatser, behöver följa med i denna utveckling. Även konstformen dans är i en fas av stor expansion tack vare satsningar som gjorts för att främja konstformen från statlig, regional och kommunal nivå. Fler genrer professionaliseras och genererar scenkonst. Många regioner har nu i flera år arbetat med publik- och arrangörsutveckling för dans. Dansplan Sverige (framtagen av Dansnät Sverige, Riksteatern och Danscentrum) förklarar och lyfter därför behovet av fler och ekonomiskt starkare produktionsplatser och samproduktionsplatser för dans. Dessa bör ha god geografisk spridning för att möjliggöra arbetet som koreograf och dansare i hela landet och för att säkra möjligheter för publik i hela landet att möta danskonst av hög kvalitet. En starkare struktur för produktion och gästspel för dans betonas även i Återstartsutredningen som en förutsättning för att kunna möta publikens efterfrågan och skapande aktörers potential inom konstområdet dans.

Flera nya plattformar för gästspel och produktion inom dans har vuxit fram genom regionala och statliga utvecklingsbidrag under de senaste fem åren. Dessa är nu redo att verka som produktionsplatser, samproduktionsplatser och gästspelsscener, med mer långsiktiga åtaganden, och behöver en stadig finansiering för att bidra till en hållbar infrastruktur för dansen. Flera av de existerande plattformarna har gjort ett gediget analysarbete och aviserar nu potential till expansion som gästspelsscener och produktionsplatser. För att inte riskera att tidigare satsningar och aviserad potential rinner ut i sanden, bör en satsning göras på bidragen till konstformen dans.

3.1.3 Lokala arrangörer

Vi vill särskilt lyfta de lokala arrangörernas betydelse för det fria kulturlivets producerande aktörer och för kulturinstitutionerna. Dessa verksamheter är beroende av lokala samarbetspartner för att nå ut till platser där de inte själva befinner sig. Arrangörerna inom det fria kulturlivet är därför en avgörande struktur för att säkerställa en tillgång till en bredd och mångfald av uttryck för invånare runt om i landet. I detta sammanhang har även de samlande riksförbunden en viktig roll för att stötta medlemmarna i deras lokala verksamhet.

3.1.4 Sammanfattning

Kulturrådets bedömning är att anslag 2:2 permanent bör förstärkas med 50 miljoner kronor för att vi ska kunna utveckla och stärka aktörerna inom det fria kulturlivet. Ett ökat ekonomiskt utrymme skulle ge de fria grupperna bättre förutsättningar att anlita expertis i form av producenter, administrativt stöd eller stöd för att utveckla sitt arbete med att tillgängliggöra och producera kultur digitalt och på andra sätt utveckla sina arbetssätt, initiera nya samarbeten och utveckla publikarbetet för att på så sätt nå en större publik med sin verksamhet. Utöver det skulle ett ökat ekonomiskt utrymme ge de fria arrangörerna bättre förutsättningar att presentera ett högkvalitativt utbud av musik och erbjuda musikerna bättre ekonomiska villkor.

3.2 Stärk bildkonst, form och konsthantverk

Anslag 4:4, ap.1 tillförs 22 miljoner kronor per år från och med 2024 för att stärka den nationella infrastrukturen för ett brett, kvalitativt utbud av bildkonst, form och konsthantverk i hela landet.

Verksamhetsbidragens huvudsakliga syfte är att bidra till en god nationell infrastruktur och ett brett, kvalitativt utbud av bildkonst, form och konsthantverk i hela landet. Projektbidragen är tillfälliga satsningar på projekt som bidrar till fältens utveckling, vad gäller allt från metoder och återväxten till konstnärliga innovationer. De produktionsmedel som Kulturrådet fördelar till bildkonst, form och konsthantverk kanaliseras till största del via aktörer med verksamhetsbidrag som arbetar som utställningsarrangörer. Kulturrådet fördelar även ett projektbidrag som förstärker produktionsförutsättningarna för bland annat konstnärliga grupper. Bidraget kan sökas av aktörer som tillgängliggör samtida professionell bildkonst, form och konsthantverk för allmänheten genom utställningar, programverksamhet eller främjande verksamhet. De sökande kan vara bland annat utställningsarrangörer, konstnärliga grupper eller curatorer.

Utställningsarrangörerna har i jämförelse med arrangörer inom andra områden kunnat bedriva en mer kontinuerlig publik verksamhet under och efter coronapandemin. Detta beror på att utställningsformatet har kunnat anpassas utifrån rådande publikbegränsningar samtidigt som entréintäkter inte är en lika stor del av arrangörernas finansiering. Samtidigt har området försvagats på andra sätt under coronapandemin och dessa utmaningar har präglat återstarten. Fälten har vittnat om minskad medfinansiering från andra aktörer och inställda långvariga internationella projekt som kommer att ta lång tid att återbygga.

Utställningsarrangörer med verksamhetsbidrag från Kulturrådet är ofta små konstnärsdrivna aktörer som inte är vinstdrivande och där det konstnärliga utbudet tillgängliggörs för publiken utan kostnad. För att övergripande stärka området har Kulturrådet under en längre period arbetat för att informera våra bidragsmottagare om att ansöka med mer ekonomiskt hållbara budgetar. Att insatsen har gett ett positivt resultat går att se speciellt för projektbidraget under 2022 då det sammanlagda sökta beloppet ökade med hela 44 procent jämfört med 2021.

Under det senaste året har vi sett en positiv utveckling där det bildats branschorganisationer som till exempel Bildkonst Sverige och Svensk curatorsförening. Vidare har de tidigare nationella nätverken Den kollektiva hjärnan och Klister utökat sina aktiviteter. De olika organisationerna är av central betydelse för områdets arrangörer och bidrar till att stärka infrastrukturen. En långsiktig ekonomisk finansiering för dessa organisationer behövs för att möta den positiva utvecklingen. Det handlar exempelvis om att vissa arrangörer har ett behov av att i ökad grad kunna anlita och betala verksamhetsledare, producenter och curatorer för att kunna utveckla långsiktiga och fördjupade arbetsätt som stärker verksamhetens möjligheter att nå ut bredare. Det finns även ett behov av att stärka fältets digitala förutsättningar vad gäller både kompetens och infrastruktur.

Under 2022 förstärktes anslaget till bildkonst, form och konsthantverk med 15 miljoner kronor. Dessa förstärkningar fördelades både som tillfälliga förstärkningar på de beviljade verksamhetsbidragen och på utökade medel till projektbidrag inom anslaget. En fortsatt förstärkning och professionalisering av arrangörsledet är nödvändig och skulle leda till mer långsiktiga och förbättrade former för överenskommelser med medverkande konstnärer.

Under coronapandemin har bristen på skriftliga avtal och överenskommelser blivit tydlig i stora

delar av kultursektorn. Det faktum att sådana överenskommelser har saknats har också fått till följd att aktörer inte kunnat ta del av de krisstöd som rörde bortfall av intäkter. Därmed drabbades de ännu hårdare av krisen. Under coronapandemin har fältet utvecklat samarbeten och plattformar som syftar till att tillskapa organisatoriska lösningar, stödfunktioner och insatser som gynnar fältets utveckling. Det är Kulturrådets bedömning att dessa insatser på sikt kommer att driva på fältets utveckling och bidra till ökad tillgång till konst och kultur nationellt och internationellt. För att denna positiva utveckling inte ska avstanna krävs ökade resurser för denna typ av utvecklingsinsatser under kommande år.

Ett annat mycket viktigt skäl till att stärka arrangörernas ekonomiska situation är deras avgörande roll för att förbättra ersättningen till medverkande konstnärer. Under 2021 redovisade Kulturrådet resultatet av regeringsuppdraget om att undersöka efterlevnaden och tillämpningen av avtalet för medverkans- och utställningsersättning (MU-avtalet) bland utställningsarrangörer. Resultatet visar att användningen av avtalet har ökat men att det fortfarande finns utmaningar. Den största anledningen till att utställningsarrangörerna inte följer MU-avtalet är att det fattas ekonomiska medel att kunna göra det. På de arrangörer som vill tillgängliggöra konst och kultur digitalt ställs krav på att kunna erbjuda skäliga upphovsrättsliga ersättningar. En fortsatt förstärkning och professionalisering av arrangörsledet är nödvändig och kommer att leda till mer långsiktiga och förbättrade former för överenskommelser med medverkande konstnärer. Förbättrade villkor för konstnärer att försörja sig på sitt yrke kan också medföra att fler personer, oavsett socioekonomisk bakgrund, vågar söka sig till konstnärsyrket.

Mot bakgrund av de utmaningar som finns i fältet ser Kulturrådet ett behov av att öka anslaget till bildkonst, form och konsthantverk med 22 miljoner kronor från och med 2024. Ökade medel skulle bidra till en professionalisering av fältet med mer hållbara organisationer som bättre kan möta fältets behov, utveckla konstformerna och nå ut till en bred publik.

4. Utveckla kulturlivet genom internationellt utbyte och samarbete inom kulturområdet

4.1 Medfinansiering av svenska aktörer inom EU-programmet Kreativa Europa

Anslag 1:2, ap.1 tillförs 6 miljoner kronor årligen från och med 2024 för att medfinansiera svenska aktörers medverkan i EU-programmet Kreativa Europa.

År 2021 lanserades EU:s nya ramprogram för de kulturella och kreativa sektorerna, Kreativa Europa (2021–2027), och EU:s budget för programmet har ökat med 63 procent för hela sjuårsperioden. Som vi lyfte i vårt budgetunderlag för 2023–2025, vill Kulturrådet i rollen som nationell kontaktpunkt för programmet bidra till att skapa så goda förutsättningar som möjligt för organisationer i Sverige att få del av de finansieringsmöjligheter som programmet erbjuder.²³ Vi har därför skapat en särskild bidragsform som lanserades våren 2022 för att bidra till medfinansiering för de aktörer i Sverige som har beviljats EU-medel. En förutsättning för stöd inom Kreativa Europa är nämligen att organisationen själv kan bidra med egenfinansiering och det är brukligt att EU finansierar 60, 70 eller 80 procent av kostnaderna beroende på projektets storlek. Att som kulturaktör ha en större säkerhet i att man kan beviljas medfinansiering som helt eller delvis täcker kravet på egenfinansiering kommer enligt dialog med sektorn att bidra till att fler vågar ge sig in i ansöknings- och förberedelseprocessen. Det kan på sikt leda till att fler kulturaktörer i Sverige också faktiskt beviljas stöd, och därmed att mer EU-medel kommer Sverige till del. Samarbeten inom EU har dessutom särskilda möjligheter att långsiktigt stärka de kulturella och kreativa branscherna i Sverige och deras möjlighet att nå ut internationellt, eftersom EU är en stor och närliggande marknad.

Den nya bidragsformen är öppen för alla verksamheter som har beviljats stöd från Kreativa Europas programområde Kultur eller från det sektorsövergripande programområdet. Cirka hälften av medlemsstaterna har någon form av medfinansiering och det finns ett stort intresse från andra länder för hur Sverige nu utformar det nya stödet. Under 2022 kunde behovet av medfinansiering täckas genom de tillfälliga återstartsmedel som har tillförts av regeringen men framåt i tiden krävs ett ökat anslag för att klara uppgiften. Under den förra programperioden (2014–2020) beviljades omkring 15 samarbetsprojekt per år med svensk medverkan eller med en svensk aktör som sökande part. Vi tror att antalet kommer att öka under den nya programperioden men det är svårt att göra en mer exakt uppskattning. Vår bedömning är att anslaget behöver tillföras 6 miljoner kronor årligen från och med 2024.

En nationell medfinansiering är alltså en viktig komponent för att få kraft i arbetet och nyttja tillfället med ett nytt program vars ekonomiska resurser är större de två första åren (2023 och 2024). De europeiska och internationella frågorna kommer också upp på agendan i svenskt kulturliv på ett nytt sätt i och med det svenska ordförandeskapet i EU 2023, och i och med att Kulturrådet står som värd för årets World Summit on Arts and Culture i maj 2023. Vi bedömer att det kan komma

---

23. Statens kulturråd, 2022a, s. 20–21.

att belysa värdet av internationellt utbyte och samverkan och skapa ett större söktryck från svenska kulturaktörer. Om vi har förutsättningar att möta det, finns här alltså en möjlighet att öka finansieringen av svenskt kulturliv med stöd från EU.

Det finns en rad verktyg att använda för att bidra till en ökad internationalisering av kulturlivet, till exempel direktrådgivning, ökad tillgång till nätverk, matchmaking och generella kunskapshöjande insatser. Här är ekonomiska resurser är en viktig hävstång. Ytterligare en uppenbar anledning till satsningen är kultursektorns ökade behov efter coronapandemin. Återstartsutredningen lyfter särskilt behovet av stöd till medfinansiering för att möjliggöra en ökad svensk medverkan i europeiska nätverk och långsiktiga projekt.

4.2 Stöd för export av svensk konst och kultur av hög kvalitet

Anslag 1:2, ap.1 tillförs 5 miljoner kronor från och med 2024 i syfte att stärka det fria kulturlivets internationalisering och stödja kulturexportfrämjande åtgärder.

Det finns ett behov av medel för att föra ut svensk bildkonst, dans, performance, konsthantverk, teater, musik och litteratur av hög konstnärlig kvalitet och med potential att nå en global publik och marknad. Kulturrådet har under 2022 tack vare tillfälliga medel på anslag 1:2, kunnat fördela bidrag till aktörer som genom internationell närvaro på strategiskt viktiga platser, kunnat synliggöra och förmedla konst och kultur av hög kvalitet från Sverige.

Syftet med bidraget har varit att främja kulturlivets internationalisering genom att ge stöd till kulturexportfrämjande åtgärder. Bidraget har kunnat sökas av de aktörer som ibland nämns som "mellanled", det vill säga aktörer (eller verksamheter) som agerar förmedlande mellan konstnärliga utövare och ett internationellt sammanhang där människor inom olika konstområden samlas, till exempel en mäsas.

För att fortsätta att stärka internationaliseringen för dessa aktörer, som ofta inte kan söka våra andra stöd, krävs långsiktigt ökade anslag. Det skulle möjliggöra ett ökat synliggörande av konst och kultur av hög kvalitet även utanför Sveriges gränser även framöver. Fokus för satsningen menar vi bör vara att stimulera svenska aktörer att i internationella sammanhang representera konst och kultur från Sverige. Med svenska aktörer menar vi verksamheter eller mellanled som representerar konst och kultur. Satsningen bör huvudsakligen inriktas mot konst och kultur från Sverige inom litteratur och dramatik, musik, dans, teater, cirkus, bildkonst, form och konsthantverk.

Som utredningen Kreativa Sverige pekar ut i sitt betänkande är ett tydligt tvärpolitiskt ansvar en grundförutsättning för den kulturella och kreativa sektorns utveckling. Dessa organisationer bör därför finansieras från olika politikområden, inte endast det kulturpolitiska, då de behöver arbeta med att stimulera export av svensk kultur vid sidan av främjandet och stärkandet av internationaliseringen i allmänhet.²⁴

---

24. SOU 2022:44.

4.3 Kulturhuvudstadsåret 2029

1:2, ap.1 tillförs medel inför genomförandet av Kulturhuvudstadsåret 2029. Senast den 1 mars 2024 kommer Kulturrådet att presentera ett underlag för behovet av statliga ekonomiska insatser.

Med anledning av Europaparlamentets och Rådets beslut nr 445/2014/EU om inrättande av en unionsinsats för evenemanget Europeisk kulturhuvudstad för åren 2020–2033 står Sverige som värdland för kulturhuvudstadsåret 2029 tillsammans med Polen. Kulturrådet har i uppdrag att ansvara för samordningen av det svenska värdskapet (Ku2022/01399). I uppdraget ingår att senast den 1 mars 2024 presentera underlag för behovet av statliga framtida ekonomiska insatser, innefattande finansiering av dessa, med anledning av det svenska kulturhuvudstadsåret.

Som bakgrund kan konstateras att den statliga finansieringen av Kulturhuvudstadsåret 2014 var en tredjedel av totalbudgeten. Riksdagen anvisade i budgetpropositionerna för 2013 och 2014 totalt 75 miljoner kronor för kulturhuvudstadsåret som sedan fördelades av Kulturrådet. Vidare gav regeringen Tillväxtverket samt ett tjugotal statliga myndigheter och institutioner inom kulturområdet i uppdrag att samverka med och prioritera kulturhuvudstadsåret. Enligt Statskontoret var de statliga insatserna och den statliga finansieringen ett viktigt komplement till övriga insatser från kommun, region, EU och näringsliv. Statskontoret konstaterar i sin rapport att sent beslut om statlig medfinansiering ledde till osäkerhet och försvårade genomförandet av kulturhuvudstadsprogrammet för kommunen och kulturaktörerna.²⁵

Kommunernas ekonomi väntas bli ansträngd under 2023 och 2024 till följd av inflationen och den annalkande lågkonjunkturen.²⁶ I ett sådant läge kan det vara svårt för en kommun att besluta om ett stort ekonomiskt åtagande som kulturhuvudstadsåret innebär. Det bekräftas också av att Malmö, som planerat att ansöka om att bli kulturhuvudstad, har beslutat att inte gå vidare i den processen. Senast i början av 2024 ska kommunernas ansökningar om kulturhuvudstad lämnas in. För att kommuner ska söka uppdraget finns behov av att redan under ansökningsåret 2023 tydliggöra ambitionen från staten att gå in med medfinansiering. Beslut om statlig finansiering behöver också fattas i ett tidigt skede för en mer gynnsam planering inför kulturhuvudstadsåret 2029.

Initiativet Europeiska kulturhuvudstäder (ECOC) är utformat bland annat för att belysa rikedom och mångfalden av kulturer i Europa och synliggöra gemenskap i kulturyttringar. Statskontorets rapport kommer fram till att statligt finansierade aktiviteter under kulturhuvudstadsåret 2014 på flera sätt främjade de nationella kulturpolitiska målen och även i viss mån relevanta nationella tillväxtpolitiska och utrikespolitiska mål. Kulturrådet bedömer att statlig finansiering av kulturhuvudstadsåret kan bidra till att stärka långsiktigt internationellt kulturutbyte och samverkan.

---

25. Statskontoret, 2015.

26. Sveriges Kommuner och Regioner, 2022.

5. Delaktighet i kulturlivet – förbättrad tillgång till kultur för människor i Sverige

5.1 Stärk nationella minoriteteters kulturverksamheter

Anslag 1:2, ap.1. tillförs 10 miljoner kronor per år från och med 2024 för att stärka nationella minoriteteters kulturverksamheter.

Som Kulturrådet tog upp i budgetunderlaget 2023–2025, har anslag 1:2 varit hårt ansträngt under lång tid. Även medel till nationella minoritetsaktörer fördelas från anslaget. Det gäller både projektbidrag för tidsbegränsade insatser och verksamhetsbidrag för att stärka, utveckla och synliggöra de nationella minoriteternas kultur och kulturarv samt bidra till att stärka strukturer som främjar de nationella minoriteternas konst, kultur och språk. Bidraget utgör ett betydelsefullt verktyg från statligt håll för att stärka aktörerna och mer långsiktiga strukturer. Under 2022 fick Kulturrådet en förstärkning av bidraget för att främja nationella minoriteteters språk och kultur med 6 miljoner kronor. Söktrycket är stort och det är stor konkurrens om bidragen.

Kulturrådet kan konstatera att de nationella minoriteternas kulturella infrastruktur fortsatt är under utveckling och behöver stärkas för att den ska bli långsiktigt hållbar. Även aktörernas möjligheter att professionalisera verksamheten behöver förbättras. Kulturrådet ser därför behov av att kunna fördela långsiktiga verksamhetsbidrag till fler aktörer och med större summor än som i dag är möjligt. Att omfördela inom nuvarande ram skulle innebära att Kulturrådet skulle avslå betydligt fler projektansökningar på grund av brist på medel vilket minskar möjligheten för nya aktörer att få stöd.

Vi ser även en utveckling där samiska organisationer i större utsträckning vänder sig till Kulturrådet för verksamhets- och projektstöd för att finansieringen i den samiska stödstrukturen är svag. Kortsiktigt kan Kulturrådet stötta upp det glappet men långsiktiga och hållbara förändringar bör komma till, annars är risken stor att det samiska självbestämmandet över det samiska kulturlivet ifrågasätts. I ljuset av den här situationen stödjer Kulturrådet också Giron Sámi Teáhters strävan att bli nationalscen. Redan i dag har teatern ett stort uppdrag att bedriva professionell scenkonst med den samiska kulturen och identiteten som grund och att främja det samiska språket. Alla teaterns föreställningar turnerar i Sápmi och i övriga delar av Norden. Med nuvarande finansiering via Same-tinget är verksamheten ytterst skör. Med status som nationalscen och därmed en direktfinansiering från Kulturdepartementet bättre avsedd för teaterns uppdrag, skulle verksamhetens konstnärliga kvalitet säkras mer långsiktigt.

Vi vill också lyfta frågan om Kungliga bibliotekets uppdrag om nationella minoriteteters bibliotek (Ku2020/02691), med resursbibliotek för nationella minoriteter, som är helt centralt för språkutveckling och kännedom om minoritetsspråken i samhället. Verksamheten behöver byggas upp långsiktigt och Kungliga biblioteket ser det därför som avgörande att uppdraget får en permanent fortsättning efter 2023.

5.2 Förstärk förutsättningar för lokalt engagemang i kulturlivet

Anslag 1:2, ap.1 tillförs 25 miljoner kronor från och med 2024 i syfte att stärka de centrala amatörkulturorganisationerna, de lokalthållande organisationerna och ge utrymme för utvecklingsinsatser för riksorganisationer och förbund som bidrar till delaktighet inom kulturlivet.

Bidragen inom anslaget går till en rad ändamål som är centrala för att uppfylla de kulturpolitiska målen vad gäller delaktighet och tillgänglighet. Som Kulturrådet tog upp i budgetunderlaget för 2023–2025, är området hårt ansträngt i och med upprepade minskningar som har gjorts. Anslaget sänktes 2022 med 3,5 miljoner kronor och därefter permanent med 2 miljoner kronor från och med 2023. Nya ändamål och namngivna verksamheter har dessutom tillkommit i regleringsbrevens senaste åren utan att anslaget har höjts.²⁷

Uppföljning av hur villkoren för det civila samhället utvecklas över tid visar att coronapandemin drabbade många ideella föreningar negativt. Det gäller framför allt möjligheten att bedriva verksamhet men även antalet medlemmar och föreningars ekonomiska situation har påverkats negativt. Kulturföreningar drabbades extra hårt.²⁸

De centrala amatörkulturorganisationerna samlar lokala föreningar som har en central roll för att invånare i platser runtom i landet ska ha möjlighet att själva delta i kulturutövande. De har också en central roll genom att de fungerar som ingång och inspiration för unga personer. De lokalthållande organisationerna i sin tur står för en stor infrastruktur av lokaler som nyttjas för kulturella ändamål. För att ta vara på människors engagemang och utveckla delaktigheten i kulturlivet är det av största vikt att det fortsatt finns lokaler runtom i Sverige. Kulturrådets bidrag går även till nationella organisationer som samlar föreningar inom civilsamhället såsom Riksförbundet Sveriges Konstföreningar, ett antal arrangörsförbund inom musikområdet och Skådebanan.

Kulturrådet bedömer att det är mycket angeläget för staten att stärka de stödstrukturer som behövs för att stärka de ideella föreningsdrivna krafter som verkar på olika håll i landet. De är en viktig förutsättning för kulturdeltagande, särskilt på platser där det är långa avstånd till annat kulturutbud.

---

27. Det gäller nationell samordning av fristadssystemet och för fristadskonstnärers publika arbete, nationell samordning av yrkesintegrationsprojektet Konsten att delta samt samordning av Folk och Kultur.

28. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, 2022.

5.3 Satsa långsiktigt på utvecklingsbidrag till folkbiblioteken (Stärkta bibliotek)

Anslag 1:2, ap.9 tillförs 150 miljoner kronor från och med 2024 för att möjliggöra en långsiktig satsning på utvecklingsbidrag till folkbiblioteken (Stärkta bibliotek).

Bibliotekets betydelse för kulturen, särskilt i mindre kommuner och i glesbygd, är stor. I Kulturrådets senaste delrapport om satsningen Stärkta bibliotek konstaterar vi återigen att coronapandemin har haft negativ påverkan på biblioteken. Särskilt oroande är att barnen drabbats hårt av restriktionerna och tillfälligt stängda bibliotek, men biblioteken kommer även att behöva arbeta för att få användare från hela kommunen att hitta tillbaka efter coronapandemin.²⁹

Under coronapandemin har Stärkta bibliotek förutom att vara ett utvecklingsstöd, också kunnat bidra till återstart för folkbiblioteken. Men utveckling kräver tid och kontinuitet och för många av landets kommuner krävs fortsatt statligt stöd för en återstart och för fortsatt biblioteksutveckling. Stärkta bibliotek har bidragit till ökat utbud och ökad tillgänglighet till folkbiblioteksverksamhet i hela landet. Även för bibliotekssektorns behov av en starkare infrastruktur har satsningen varit ett viktigt bidrag för folkbiblioteken.

Att permanenta satsningen Stärkta bibliotek skulle göra det möjligt för Kulturrådet att arbeta långsiktigt med utvecklingsbidrag till folkbiblioteken. I vår dialog med folkbiblioteken ute i landet har vi nyligen fått återkopplingen att satsningen möjliggjort för biblioteken att nå ut till nya grupper såsom äldre, boende i glesbygd, nyanlända samt barn och unga. Utvecklingsåtgärder har kunnat göras som inte hade kommit till stånd utan bidraget. Bilden bekräftas av den externa uppföljning som Kulturrådet lät göra efter satsningens första treårsperiod.³⁰ Vi ser alltså att det finns en stor potential i att fortsätta utvecklingsmedel till kommunerna kopplas till Kulturrådets läsfrämjande uppdrag. Det skulle också möjliggöra samling och förenkling av de olika statsbidragen till folkbibliotek och fortsatt uppbyggnad av en stabil samverkan med Kungliga biblioteket. Vi ser att en återstart för biblioteken är en återstart för kulturen i hela landet.

5.4 Förläng satsningen på Läsfrämjandelyftet

Anslag 1:2, ap.1 tillförs 30 miljoner kronor 2024–2025 till en förlängning av Läsfrämjandelyftet med två år.

Kulturrådet har i uppdrag att genomföra en treårig satsning på ett läsfrämjandelyft för folkbibliotekarierna 2021–2023. Flerpartssamverkan och flernivåstyrning är nyckelord i arbetet, som varit fram-

---

29. Statens kulturråd, 2022b.

30. Statens kulturråd, 2020.

gångsrikt hittills.³¹ För att planerade insatser ska hinna genomföras och följas upp och resultat och erfarenheter ska kunna integreras i befintliga samverkansstrukturer mellan kommuner, regioner och statliga myndigheter med uppdrag inom biblioteksområdet, föreslår Kulturrådet att Läsförfrämjandelyftet förlängs till 2025.

Behovet av kompetenslyft inom läsförfrämjande är stor men regioner och kommuner behöver tid och framförhållning för att kunna vara delaktiga i ett nationellt kunskapslyft. Arbetet med att utveckla den digitala lärplattformen Digiteket och ta fram ett innehåll som bygger på vetenskaplig grund kräver också tid.

En förlängning skulle också underlätta samarbetet med Skolverkets läslyft för barns och ungas bästa och därmed bidra till måluppfyllelse i Kulturrådets uppdrag att initiera, samordna och följa upp läsförfrämjande insatser av nationellt strategiskt intresse. Den nationella strategin för ett starkt biblioteksväsende ska genomföras 2022 till 2025 och möjligheten att uppnå målen för strategin ökar om parallella statliga satsningar inom biblioteksområdet kan genomföras under lika lång tidsperiod. Coronapandemin har fått negativa konsekvenser för barns och ungas tillgång till biblioteksverksamhet.³² Det finns således ett stort behov av att stärka just läsförfrämjandeinsatserna de kommande åren.

I budgetpropositionen för 2023 föreslås att Skolverkets läslyft ska utvidgas, förstärkas och förlängas. Genom en samtidig förlängning av uppdraget om ett läsförfrämjandelyft riktat till folkbiblioteken skulle kompetensen höjas hos såväl lärare som skolbibliotekarier och folkbibliotekspersonal.

Kulturrådet vill också uppmärksamma regeringen på vikten av att Kungliga biblioteket får fortsatt uppdrag att driva Digiteket och ökad finansiering för ändamålet. Produktionen bör ske i fortsatt samarbete med Kulturrådet och Myndigheten för tillgängliga medier. För Kulturrådet innebär fortsatt produktion att myndigheten behöver avsätta tid och personella resurser till samarbete med Kungliga biblioteket.

5.5 Behåll och utöka statsbidraget till kulturskolan

Anslag 1:2, ap.11 tillförs 200 miljoner kronor per år från och med 2024 för utveckling av kulturskolans verksamhet.

Statsbidraget till kommuner som bedriver kulturskoleverksamhet infördes 2016 och syftar till att utveckla kulturskoleverksamheten. Bidragets summa har varierat mellan åren. 2020 fördelades 100 miljoner kronor för att under 2021 och 2022 öka till 200 miljoner kronor, för att under 2023 återigen vara 100 miljoner kronor. Bidraget ges både till enskilda kommuner för utvecklingsåtgärder i den egna verksamheten och till samverkansåtgärder mellan kommuner.

Kulturskolan är den största kulturverksamheten för barn och unga. Syftet med de statliga insatserna är att stödja den kommunala kulturskolan när det gäller utveckling och förnyelse. För att förverkliga det behövs en struktur för statens insatser till stöd för den kommunala kulturskolan. En

---

31. Statens kulturråd, 2022e.

32. Statens kulturråd, 2022g.

sådan struktur består av stöd till nationell samordning, bidrag för utveckling och stöd till förbättrad kompetensförsörjning.³³ Tack vare den sammanhållande strukturen för statens stöd till kulturskolorna ges goda möjligheter för kulturskolan att fortsätta att utvecklas trots svåra ekonomiska tider i kommunerna, demografiska utmaningar och det ökade behovet av en meningsfull fritid för barn och ungdomar.

Statsbidraget utgör endast cirka 7 procent av finansieringen, men givet kommunernas ekonomiska utmaningar är det centralt för att verksamheten ska kunna utvecklas, vilket i sin tur är viktigt för att kulturskolan ska kunna fortsätta att vara relevant och bredda deltagandet så att verksamheten kommer fler barn och unga till del. Regeringen har dock endast aviserat statsbidraget till och med 2023. Kulturrådet föreslår att statsbidraget behålls, och utökas till 200 miljoner kronor per år från och med 2024 eftersom effekterna av bidraget har varit mycket goda och bidrar till social hållbarhet.

I Kulturrådets sammanställning av kulturskolornas användning av bidraget under 2021/2022, när 200 miljoner kronor fördelades, framgår att kommunerna har med satsningar bekostade av bidraget nått över 81 000 barn och ungdomar.³⁴ 58 000 av dessa bedöms vara helt nya, det vill säga inte tidigare varit inskrivna i kulturskolans verksamhet. När Kulturrådet gjorde motsvarande sammanställning för 2021 års redovisningar, då bidraget låg på 100 miljoner kronor nådde kulturskolorna 33 000 nya barn och ungdomar. Det är därför tydligt att bidragets storlek avsevärt påverkar möjligheterna för kulturskolan att nå ut med verksamhet till fler barn och unga samt utveckla och förnya verksamheten i enlighet med propositionen *En kommunal kulturskola för framtiden – en strategi för de statliga insatserna*.³⁵

Kulturrådet bedömer i en förenklad prövning av barnets bästa i enlighet med Barnkonventionens artikel 3, att utvecklingsbidraget har bidragit till en ökad tillgång på kultur för och med barn och unga, i enlighet med artikel 31 i barnkonventionen.³⁶ Artikel 2 har främjats då bidraget i hög grad gått till att nå grupper av barn och unga som tidigare varit underrepresenterade i kulturskolan. Kulturrådets uppföljning visar vidare att en stor andel kulturskolor använder utvecklingsbidraget till att rikta insatser särskilt mot boende i områden med socioekonomiska utmaningar (59 procent), boende i glesbygd (51 procent) och barn och unga med funktionshinder (42 procent).³⁷ Barnets rätt till utveckling (artikel 6) har främjats genom att bidraget använts till att såväl bredda som fördjupa verksamheten efter barns olika förutsättningar och genom samverkan kring barnets rätt till kultur. I verksamheten som utfördes med koppling till bidraget samarbetade kulturskolorna främst med skolan (66 procent) men också med fritidsgårdar, fritidshem och kulturaktörer.³⁸ Vidare har bidraget använts till att låta barn och unga komma till tals och påverka utbud och arbetssätt, enligt artikel 12.³⁹ I bidragsredovisningar anger 90 procent av kulturskolorna att barn och unga har haft inflytande över aktiviteter och 66 procent att de har haft inflytande över planering.⁴⁰

Antalet kommuner som beviljats bidraget har ökat med 45 procent sedan det infördes 2016. I uppföljningar och utredningar⁴¹ liksom i Kulturrådets kontinuerliga kontakter med kommunala aktörer

---

33. Prop. 2017/18:164.

34. Statens kulturråd, 2023c.

35. Prop. 2017/18:164.

36. Statens kulturråd, 2023a.

37. Statens kulturråd, 2022f.

38. Ibid.

39. Statens kulturråd, 2021

40. Statens kulturråd, 2022f.

41. Se t.ex. Kulturrådets kommande rapport om kommuners finansiering av kultur för barn och unga (planerad publicering mars 2023).

framkommer att utvecklingsbidraget har ett stort värde för kulturskolornas arbete med barns och ungas rätt till kultur. Att återinföra bidraget skulle ytterligare förstärka kulturskolornas förutsättningar att arbeta med verksamhetsutveckling, breddat deltagande och barns och ungas delaktighet, i enlighet med artikel 31 och de fyra grundprinciperna. Det bör också noteras att Kulturskolecentrums kombinerade uppdrag att samordna och stödja kulturskoleverksamheter har möjliggjort fördjupat lärande och samverkan mellan Kulturrådet och kommunala och regionala aktörer om barnets rätt till kultur i enlighet med regeringens Strategi för att stärka barnets rättigheter.⁴²

Att inte återinföra bidraget bedömer vi skulle försämra förutsättningarna att genomföra barnets rättigheter enligt artikel 31 och de fyra grundprinciperna. Det skulle främst påverka nytillkomna elevers förutsättningar att delta i kulturskolan negativt. Kommunernas ökade kostnader kan inverka negativt på finansieringen av kulturverksamheter. Enligt Kulturrådets uppföljning finansieras kulturskolornas öppna verksamhet i tre av fyra kommuner helt eller delvis med externa medel.⁴³ Denna typ av utvecklingssatsningar anpassade efter barns och ungas behov och intressen och/eller riktade mot särskilda grupper av barn och unga riskerar att avslutas när statsbidraget upphör. De unga som upplever ekonomiska hinder för delaktighet i kulturaktiviteter påverkas mest om avgiftsfria och mer tillgängliga verksamheter tas bort. Utöver minskat deltagande riskerar även kommunala samverkansinsatser för barns och ungas rätt till kultur att upphöra. Samverkan är ett viktigt verktyg i ett ansträngt ekonomiskt läge men kräver initialt extra resurser. Att inte återinföra bidraget påverkar Kulturskolecentrums stödjande uppdrag och därmed Kulturrådets möjligheter att skapa förutsättningar för samverkan och samordning kring barns och ungas rätt till kultur.

5.6 Skapande skola

Anslag 1:3, ap.1 tillförs 25 miljoner kronor per år från och med 2024 till satsningen Skapande skola.

För åren 2021–2023 tillförde regeringen 25 miljoner kronor som förstärkning av bidraget Skapande skola. Behovet av dessa medel är fortfarande stort och Kulturrådet föreslår att denna förstärkning blir kvar.

Kulturrådet har under ett antal år utvecklat bidraget Skapande skola på regeringens uppdrag. Det uttalade syftet med utvecklingsarbetet har varit att fler ska ta del av bidraget. En av utmaningarna har handlat om huvudmännens olika förutsättningar att söka och ta del av bidraget och den brist på likvärdighet det resulterar i.⁴⁴ Skapande skola når cirka 50 procent av eleverna i grundskolan och förskoleklass. Andelen enskilda huvudmän som söker bidraget är drygt 20 procent, att jämföra med närmare 90 procent av de kommunala huvudmännen. Små kommuner med en befolkning på under 10 000 invånare söker bidraget i lägre utsträckning.

Vi ser nu att en stor och ökande kostnadspost inom Skapande skola är skolhuvudmännens resekostnader för eleverna, då kostnaderna för lokaltrafik ökat kraftigt. Resor behövs för att kunna ta del av utbudet av scenkonst och andra konstupplevelser med barn och elever. Många mindre kommuner

---

42. Prop. 2009/10:232.

43. Kulturrådets kommande rapport om kulturskolans öppna verksamhet.

44. Statens kulturråd, 2019.

och friskolor har långt att åka och ofta erbjuds utbudet av konst och kultur i annan kommun än den egna. Även om det finns regionala subventioner för resor så kan det vara omöjligt att genomföra resan inom angiven tid.

Utifrån en bedömning av barnets bästa är det problematiskt att bidraget når barn i olika skolor, kommuner och regioner i olika utsträckning. Barnets rätt till konst och kultur, fastställd i barnkonventionens artikel 31, ska inte vara avhängig boendeort eller skolform. Alla barn har samma rättigheter (barnkonventionens artikel 2) och staten har ett ansvar att främja ett brett kulturutbud för alla barn och ett breddat deltagande i kulturlivet. Att barn i glesbygd i mindre utsträckning får del av bidraget är särskilt olyckligt då boende på landsbygden generellt deltar mindre i kulturlivet i jämförelse med boende i tätorter och storstäder.

Bidraget är översökt och under 2022 ansökte 382 skolhuvudmän om drygt 100 miljoner kronor mer än Kulturrådet hade att fördela ut. När medlen inte räcker till, prioriterar skolhuvudmännen om och färre elever har deltagit i insatserna. Det går att se en minskning av antal deltagande elever mellan ansökan och redovisning. Läsåret 2021/2022 var minskningen 20 procent. Ökad konkurrens om medlen innebär därmed försämrade förutsättningar för huvudmännen att använda bidraget och uppnå barns rätt till konst och kultur.

Utvecklingsarbetet på Kulturrådet resulterade i en justerad förordning hösten 2022 och ett förenklat ansökansförfarande för huvudmännen.⁴⁵ Bidragets totala storlek påverkar intresset för att söka bidrag till kultur i skolan och Kulturrådet ser en risk att skolhuvudmännen avstår från att söka om bidraget inte bedöms räcka till planerade insatser. En förstärkning av bidraget om 25 miljoner kronor skulle skapa bättre förutsättningar för fler huvudmän att tillgodose barns och ungas rätt till konst och kultur. Förstärkningen skulle därmed bidra till en mer jämlik tillgång till kultur bland elever i olika kommuner och skolor.

5.7 Stärk anslaget till kultursamverkansmodellen

Anslag 1:6, ap.1 tillförs 26 miljoner kronor 2024 och därefter 20 miljoner kronor per år från och med 2025 som en förstärkning av kultursamverkansmodellen i syfte att möjliggöra långsiktig utveckling av regional kulturverksamhet.

Som framgår av Kulturrådets uppföljning av kultursamverkansmodellen har en del regionala och kommunala verksamheter inte i tillräcklig utsträckning hunnit ställa om efter den inledande krisen och under dess första år. Det är tydligt att det tar tid att återhämta sig efter coronapandemin. Denna slutsats drar vi också efter vår fördelning av krisstöd och tillfälliga förstärkningar 2020–2022, de stöd vi följt upp 2020–2021 och efter många samtal med landets regionala kulturförvaltningar under 2022. Flera verksamheter har också redovisat underskott eller endast små överskott. Vi går dessutom in i en tid med ökad inflation som kommer att påverka hyror och verksamhetskostnader.⁴⁶

45. Statens kulturråd 2022c.

46. Statens kulturråd, 2022d.

Kulturrådet kan konstatera att det finns ett behov av kontinuitet och förutsägbarhet vid framtida förstärkningar av kultursamverkansmodellen för att hantera kommande utmaningar för regional kultur, och för att skapa hållbarhet och likvärdig tillgång till konst och kultur i hela landet. Staten kan genom sina bidrag säkra att varaktiga strukturer i regioner och kommuner byggs upp – i synnerhet inom konstområden med svag infrastruktur – och att nya, innovativa arbetssätt och metoder utvecklas och används inom regional konst- och kulturverksamhet. Stöd bör fördelas med utgångspunkt i dessa långsiktiga ambitioner och med utgångspunkt i behovet av metodutveckling och förnyelse.

Kulturrådets arbete med kultursamverkansmodellen syftar till att utveckla och skapa tillit för våra samverkansytter och öka kunskapen om regionernas behov och förutsättningar. Kulturrådets budget utgörs till stor del av medel till kultursamverkansmodellen. Modellen är ett centralt verktyg för att nå de kulturpolitiska målen, varför ett omfattande metodarbete har gjorts de senaste åren. Den metod som staten och regionerna gemensamt har utvecklat inom ramen för modellen har intensifierat Kulturrådets arbete. Arbetet inbegriper bland annat fyrtio regionala dialoger, två rundabordssamtal, en stor samverkanskonferens samt ett flertal beredningstillfällen och möten med samverkansrådets parter varje år. Under 2023 har Kulturrådet möjlighet att göra ett förvaltningsuttag om 3 mkr, vilket inte täcker de administrativa kostnaderna för arbetet. Kulturrådet föreslår därför om ett fördubblat förvaltningsuttag från 3 mkr till 6 mkr.

Region Östergötland har fattat en principöverenskommelse med Stiftelsen Internationella Vadstena-Akademien om att regionen kan och bör ta ett ökat ansvar för verksamheten, genom att Vadstena-Akademien blir del av de verksamheter som finansieras av region och stat genom kultursamverkansmodellen. En förutsättning är att den statliga finansieringen följer med, det vill säga att Kulturrådet fördelar dessa medel till Region Östergötland via kultursamverkansmodellen för vidare fördelning till Vadstena-Akademien enligt regionens framställan. För att göra detta möjligt hemställs om en permanent ökning av anslaget som finansierar kultursamverkansmodellen. Om denna ändring görs föranleder det en ändring i regleringsbrevet, se avsnitt 2.3.1. och 9.1.

6. Förvaltningsutveckling

6.1 Utveckla Kulturrådets bidragsprocesser

Anslag 1:1, ap.1 tillförs 5 miljoner kronor 2024, 2 miljoner kronor 2025 och 2 miljoner kronor 2026 för utveckling av bidragsprocessen och digitalt systemstöd för bidragshandläggning.

Bidragsgivning till det fria kulturlivet är ett av Kulturrådets viktigaste uppdrag. Genom den verkar vi för kulturens utveckling och tillgänglighet – nationellt och internationellt. Behovet av att öka relevansen och träffsäkerheten i Kulturrådets bidragsgivning för att säkra att bidragen bidrar till konstens och kulturens utveckling och tillgänglighet, är mycket stort. De senaste åren har Kulturrådet också arbetat med att utveckla myndighetens bidragsprocesser. Det övergripande syftet med utvecklingsarbetet är att säkra att Kulturrådets bidragsgivning är i takt med tiden, för att målen med bidragen ska uppnås. För att uppnå det är det centralt att förenkla för de sökande och att effektivisera det interna arbetet kopplat till bidragsgivningen.

Kulturrådets förvaltningskostnader bekostas till cirka 55 procent av myndighetens ramanslag, 33 procent av administrativa uttag från sakanslagen och 12 procent av rekvirering av externa medel.⁴⁷ Förvaltningsanslaget 1:1 har en årlig uppräknings i form av pris- och löneomräkning (PLO) medan utrymmet för administrativa uttag från sakanslagen inte räknas upp. Det innebär att endast omkring 60 procent av förvaltningsbudgeten omfattas av den årliga pris- och löneomräkningen. Förvaltningsbudgeten för myndigheten urholkas därför med tiden. Kulturrådet har också fått besked om att den PLO som bland annat ska kompensera för kostnadsökningar och ta hänsyn till effektivisering, blev relativt låg för de två av Kulturrådets anslag som beräknas med PLO – vårt förvaltningsanslag och anslaget till regional kulturverksamhet, i regeringens budget för Kulturrådet inför 2023. Det innebär att myndighetens anslag urholkas mer och ännu snabbare än tidigare.

Denna finansieringsmodell är starkt utvecklingshämmande. Den försvårar möjligheten att förutsäga hur stora de administrativa utgifterna kan tillåtas vara och det blir svårt att långsiktigt planera och utveckla verksamheten. Exempelvis finns ingen möjlighet att teckna långsiktiga avtal med nödvändiga konsulter för verksamhetsutveckling. Vi är nu i en period då en mer omfattande utveckling av verksamheten är nödvändig för att Kulturrådet ska kunna skapa en verksamhet som är i takt med tiden och som bidrar till att de kulturpolitiska målen uppnås. Därför föreslår vi ovanstående förstärkning.

På grund av att myndighetens förvaltningsbudget är begränsad och dessutom kontinuerligt urholkas har det dock varit svårt att få nödvändig kontinuitet och långsiktighet i utvecklingsarbetet. Givet den snabba tekniska utvecklingen i omvärlden har det också blivit omöjligt att arbeta med att utveckla verksamheten utan att också ta hänsyn till hur nya digitala hjälpmedel skulle kunna bidra till förbättring. Sammantaget innebär det att Kulturrådet föreslår ovanstående tillfälliga förstärkning.

---

47. Kulturrådets årsredovisning 2022.

6.2 Säkra konstnärlig frihet, kvalitet och förnyelse genom rimliga ersättningsnivåer till Kulturrådets referens- och arbetsgrupper

Anslag 1:1, ap.1 tillförs 4 miljoner kronor per år från och med 2024 för att möjliggöra en ökning av arvodesnivåerna för myndighetens bedömningsgrupper, det vill säga arbets- och referensgrupper samt jury.

De kvalificerade sakkunniga i bedömningsgrupperna som finns kopplade till våra olika bidragsformer och deras bedömningar utgör själva grundstommen i Kulturrådets arbete med att fördela statliga bidrag till fri konst och kultur. De är avgörande för myndighetens och den nationella kulturpolitikens legitimitet. Det är bland annat genom Kulturrådets bedömningsgrupper som vi säkrar att det finns "en armlängds avstånd" mellan politiken och byråkratin å ena sidan och konsten och kulturen å andra sidan. På så sätt säkrar vi den konstnärliga friheten, och undviker en politisk styrning som skulle kunna innebära att konst och kultur kan användas av politiker som ett politiskt eller ideologiskt maktmedel.

Som exempel ingår det i uppdraget som ledamot inom referensgruppen för verksamhetsbidrag till musikarrangörer att bedöma cirka 175 av 350 ansökningar per år, inklusive bilagor som till exempel verksamhetsplaner för det kommande året. För att kunna bedöma konstnärlig kvalitet inkluderar arbetet även referenslyssning för det musikprogram som arrangörerna presenterar i sina ansökningar. Utöver att delta i bedömningsmöten cirka fem dagar per år ska ledamöterna även följa utvecklingen inom respektive konstområde. Årsarvodet ligger i dagsläget på 15 000 kronor före skatt och därutöver får ledamöterna ett mötesarvode på 2 000 kr per möte. Med fem referensgruppsmöten per år får ledamöterna – när årsarvode och mötesarvode delas upp på antalet bedömda ansökningar – cirka 145 kronor per bedömd ansökan. Kulturrådet kan däremot inte ersätta inkomstbortfall, vilket för vissa personer kan leda till att deltagandet i mötet innebär ett reellt inkomstbortfall. Som jämförelse får en granskare på Vetenskapsrådet 400 kronor per granskad ansökan. Det är dock viktigt att påpeka att granskningen av en ansökan på Vetenskapsrådet på grund av skillnad i omfattning och arbetssätt kan kräva en annan tidsåtgång.⁴⁸

Som Kulturrådet tog upp i budgetunderlaget 2023–2025, är arvodesnivåerna i dag låga i förhållande till den kompetens och den totala nedlagda arbetstid som uppgiften som sakkunnig kräver.⁴⁹ En höjning av arvodena är nödvändig för att säkerställa att Kulturrådet även fortsatt kan anlita personer med den höga kompetens som uppdragen kräver; det ligger en fara i om alltför många kompetenta experter av ekonomiska skäl ser sig tvungna att avstå från dessa kulturpolitiskt centrala uppdragen. För att Kulturrådet ska kunna fullfölja sitt uppdrag är det nödvändigt att gruppernas arbete fungerar väl, att tillräcklig tid kan avsättas för gruppernas förberedande arbete och de gemensamma mötena och att det är möjligt även i fortsättningen att rekrytera personer med den kompetens som krävs. Därför föreslår vi ovanstående förstärkning.

48. Uppgift erhållen från Vetenskapsrådet augusti 2022 och januari 2023.

49. Statens kulturråd 2022a, s. 20–31.

6.3 Ökade kostnader för uppföljning och efterkontroll

Anslag 1:1, ap.1 tillförs 5 miljoner kronor 2024 avsedda för att hantera ökade kostnader för uppföljning och efterkontroll.

Kulturrådet hanterade före coronapandemin årligen cirka 8 000 ansökningar inom ett femtiotal olika bidragsformer inom olika konstområden och med olika syften. Under 2020 och 2021 hanterade vi ytterligare drygt 12 000 ansökningar om krisstöd som en följd av coronapandemin och för 2022 hade vi i uppdrag att återigen fördela återstartsstöd och krisstöd. De fördelade kris- och återstartsstöden har medfört ett omfattande efterarbete där de olika stöden kräver olika typer av kontroller under kommande år. Kulturrådet fördelar statsbidrag till fristående aktörer, civilsamhällsorganisationer samt kommuner och regioner, det vill säga till mottagare med vitt skilda förutsättningar. Krisstödet har dessutom omfattat långt fler aktörer. Samtidigt har vi fått andra nya och utökade uppdrag de senaste åren inom bland annat musikområdet, läsfrämjandeområdet och vad gäller breddat deltagande inom kultursektorn.

För 2023 har Kulturrådet budgeterat 10 miljoner kronor för personalkostnader och konsultstöd (ekonomiskt och juridiskt), och 10 miljoner kronor för bidragsmedel för eventuella överklaganden. De höga kostnaderna för efterkontrollarbetet kvarstår till och med 2024. Därför äskar Kulturrådet 5 miljoner kronor för efterkontrollarbetet (personalkostnader och konsultstöd samt för bidragsmedel för eventuella överklaganden) för 2024.

6.4 Överföring av samtliga förvaltningsmedel till förvaltningsanslag

De medel som är avsedda för administration och genomförande av verksamhet inom sakanslagen flyttas till förvaltningsanslaget. Det innebär att följande belopp, totalt 41,6 miljoner kronor bör överföras till anslag 1:1, ap.1 Statens kulturråd:

- 12 miljoner kronor från 1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete, ap.1 Bidrag till allmän kulturverksamhet, internationell verksamhet och nationella minoriteters språk och kultur.
- 5 miljoner kronor från 1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete, ap.9 Bidrag till biblioteksverksamhet i hela landet.
- 5,3 miljoner kronor från anslag 1:3 Skapande skola, ap.1 Skapande skola.
- 3 miljoner kronor från anslag 1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet, ap.1 Bidrag till regional kulturverksamhet. Om det administrativa anslaget fördubblas enligt vårt förslag (se avsnitt 5.7), föreslår vi att denna summa fördubblas.
- 6,3 miljoner kronor från anslag 2:2 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål, ap. 1 Bidrag till den fria scenkonsten, arrangörer, fonogramverksamhet och vissa aktörer av kulturpolitiskt intresse.
- 10 miljoner kronor från anslag 3:1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter, ap.1 Bidrag till litteratur, kulturtidskrifter och läsfrämjande.

Skulle ytterligare medel avsättas för administration och genomförande av verksamheten på sakanslagen bör motsvarande belopp föras över till anslag 1:1, ap.1 Statens kulturråd.

Mot bakgrund av att cirka 40 procent av förvaltningskostnaderna inte räknas upp föreslår Kulturrådet, liksom i föregående budgetunderlag, att samtliga förvaltningsmedel flyttas enligt ovan till det anslag som är avsett för sådana kostnader, det vill säga anslag 1:1, ap.1 Statens kulturråd.

Utöver urholkningen av anslagen och de utmaningar det för med sig (se även avsnitt 5.1) är den nuvarande finansieringsmodellen problematisk för att den minskar tydligheten och transparensen gentemot omvärlden, i och med att myndighetens samlade kostnader inte framgår enkelt och tydligt. Transparens är viktigt, inte minst gentemot kulturlivet och de parter som omfattas av Kulturrådets verksamhet.

Ekonomistyrningsverket (ESV) har i en rapport avseende styrningen av Skolverket⁵⁰ belyst de negativa följderna av att göra avsteg från den praxis som finns att sakanslag inte ska bekosta förvaltningskostnader. Bland annat konstaterar ESV att det medför administrativt merarbete för myndigheten, vilket gör det svårare att uppnå effektivitet i verksamheten.

Dessutom omfattas inte de förvaltningskostnader som finns under sakanslag av de regler om anslagssparande, anslagskredit, låneram och räntekontokredit som gäller för förvaltningsanslag.

---

50. Ekonomistyrningsverket, 2015.

7. Beställningsbemyndiganden

Om anslagen förstärks i enlighet med Kulturrådets äskanden i detta budgetunderlag måste bemyndiganderamen också öka så att den utgör minst 75 procent av anslaget. I övrigt har inte Kulturrådet några äskanden om höjningar av beställningsbemyndiganden.

8. Förväntade större förändringar i lokalbehov

Kulturrådet har behov av omgestaltning av lokalerna och har under 2022 inlett detta arbete. Beräknad projekteringskostnad under 2023 är 1 miljon kronor, vilket finansieras via förvaltningsanslaget. Själva omgestaltningen kommer därefter att tas som en investering.

9. Förslag till regeländringar

9.1 Ändringar i regleringsbrevet

- Skrivningen i regleringsbrevet, s. 2: Regeringskommittén för Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar, ändras till Nationell kontaktpunkt för Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar. Anledningen är att Sverige för närvarande inte sitter med i regeringskommittén.
- Stiftelsen Internationella Vadstena-Akademien finns utpekad i regleringsbrevet som mottagare av anslag 2:2 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål. Om Region Östergötlands principöverenskommelse med Vadstena-Akademien ska bli verklighet så att Vadstena-Akademien blir del av de verksamheter som finansieras genom kultursamverkansmodellen (se avsnitt 5.7), måste den statliga finansieringen följa med, det vill säga att Kulturrådet fördelar dessa medel till Region Östergötland via kultursamverkansmodellen för vidare fördelning till Vadstena-Akademien enligt regionens framställan. För att göra detta möjligt krävs en ändring av skrivningen i regleringsbrevet så att Vadstena-Akademien inte längre utpekas som mottagare av anslag 2:2, utan av anslag 1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet.

9.2 Förordningsändringar

- Kulturrådet genomför under 2023 en översyn av ersättningsmodellerna för litteraturstödet, för att undersöka hur modeller som skapats för fysiska böcker är anpassade till dagens bokmarknad som alltmer domineras av strömmande ljudböcker och digitaliseringens effekter. Det är troligt att översynen leder till behov av ändringar i förordning (2010:1058) om statsbidrag till litteratur, kulturtidskrifter och läsfrämjande insatser för att även i fortsättningen säkerställa ett ändamålsenligt stöd till kvalitet och mångfald i litteraturutgivningen.
- Kulturrådet har begärt ändring av förordning (2018:66) om statsbidrag till folkbibliotek i en särskild skrivelse våren 2021 (KUR 2021/8704) för att underlätta för kommuner att ta del av inköpsstöd till folk- och skolbibliotek. Denna begäran kvarstår.
- Kulturrådet ser fortsatt behov av några förändringar av förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet för att den ska vara helt takt med hur kultursamverkansmodellen och det regionala arbetet fungerar. Kulturrådet räknar med att detta kommer att adresseras av Kultursamverkansutredningen (Ku 2022:04), men vill uppmärksamma att vi står fast vid de förslag till ändringar vi gjorde i Kulturrådets budgetunderlag 2023–2025.⁵¹
- Förordning (2007:1435) om statsbidrag till internationellt utbyte och samarbete på litteraturområdet bör förändras så att det framgår att även agenter kan ansöka om bidraget 4§. I budgetunderlaget till regeringen för 2023–2025 önskade Kulturrådet en förändring i förordning (2007:1435) om statsbidrag till internationellt utbyte och samarbete på litteraturområdet. Förändringen skulle ge ökade möjligheter för fler typer av aktörer att främja svensk litteratur och dramatik av god kvalitet i översättning. Förändringen har dock inte kommit till stånd och därför finns fortfarande begränsade möjligheter att utföra uppdraget i enlighet med nutidens behov.

---

51. Statens kulturråd, 2022a, s. 36–37.

10. Finansiella uppgifter

10.1 Översikt över verksamhetens finansiering

Anslag	Utfall 2022	Prognos 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026
17 1:1 ap1 Statens kulturråd	69 030	75 457 ⁵²	81 097 ⁵³	77 003	77 949
17 1:2 ap 1 Allmän kulturverksamhet	517 521	145 135 ⁵⁴	269 143 ⁵⁵	266 143	236 143
17 1:2 ap 2 Alliansverksamheter	122 260	92 260 ⁵⁶	92 260	92 260	92 260
17 1:2 ap 7 Återstart till kulturen	664 098	0	0	0	0
17 1:2 ap 9 Biblioteksverksamhet i hela landet	149 567	75 000 ⁵⁷	150 000 ⁵⁸	150 000	150 000
17 1:2 ap 11 Kulturskolor	186 089	100 000 ⁵⁹	200 000 ⁶⁰	200 000	200 000
17 1:3 ap 1 Skapande skola	193 442	201 464 ⁶¹	201 464 ⁶²	201 464	201 464

52. 17 1:1 ap1. Utgående överföringsbelopp vid utgången av år 2022 uppgår till 6 697 tkr. Enligt regleringsbrev disponerar myndigheten 4 270 tkr under 2023. Finansieringen år 2023 baseras på beslutad tilldelning 71 187 tkr samt det tillåtna anslagssparandet om 4 270 tkr.

53. 17 1:1 ap 1. Finansieringen år 2024 baseras på tilldelade medel enligt prognosen i Hermes. Därtill föreslås anslaget i detta budgetunderlag tillföras medel om sammanlagt 9 000 tkr.

54. 17 1:2 ap 1 Utgående överföringsbelopp vid utgången av år 2022 uppgår till 343 522 tkr. Av dessa får myndigheten, enligt regleringsbrev, disponera 10 000 tkr under 2023. Finansieringen år 2023 baseras på beslutad tilldelning 133 143 tkr samt det tillåtna anslagssparandet om 10 000 tkr.

55. 17 1:2 ap 1. Finansieringen år 2024 baseras på tilldelade medel enligt prognosen i Hermes samt vad som framkom i budgetpropositionen 2023. Därtill föreslås anslaget i detta budgetunderlag tillföras medel om sammanlagt 81 000 tkr.

56. 17 1:2 ap 2 Finansieringen år 2023 baseras på beslutad tilldelning. Det finns inget överföringsbelopp från 2022 att tillföra anslaget.

57. 17 1:2 ap 9 Finansieringen år 2023 baseras på beslutad tilldelning. Det utgående överföringsbeloppet vid utgången 2022, 433 tkr får inte disponeras under 2023.

58. 17 1:2 ap 9 Enligt budgetpropositionen 2023 upphör den tillfälliga satsningen år 2024. Kulturrådet föreslår en fortsatt permanent verksamhet och att anslaget i detta budgetunderlag tillförs medel om 150 000 tkr.

59. 17 1:2 ap 11 Finansieringen år 2023 baseras på beslutad tilldelning. Det utgående överföringsbeloppet vid utgången 2022, 13 911 tkr får inte disponeras under 2023.

60. 17 1:2 ap 11 Enligt budgetpropositionen 2023 upphör den tillfälliga satsningen år 2024. Kulturrådet föreslår en fortsatt permanent verksamhet och att anslaget i detta budgetunderlag tillförs medel om 200 000 tkr.

61. 17 1:3 ap 1. Utgående överföringsbelopp vid utgången av år 2022 uppgår till 6.522. Enligt regleringsbrev disponerar inte överföringsbeloppet. Finansieringen år 2023 baseras på tilldelade medel enligt regleringsbrev.

62. 17 1:3 ap 1 Finansieringen år 2024 baseras på tilldelade medel enligt prognosen i Hermes. Därtill föreslås anslaget i detta budgetunderlag tillföras medel om sammanlagt 25 000 tkr.

Anslag	Utfall 2022	Prognos 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026
17 1:6 ap 1 Regional kulturverksamhet	1 659 309	1 638 454 ⁶³	1 724 952 ⁶⁴	1 784 314	1 849 705
17 2:2 ap 1 Fria scenkonsten, arrangörer m.m	301 317	251 614 ⁶⁵	301 614 ⁶⁶	301 614	301 614
17 3:1 ap 1 Litteratur, kulturtidskrifter och läsfrämjande	206 342	205 735 ⁶⁷	205 735	205 735	205 735
17 4:4 ap 1 Bild och formområdet	61 069	46 069 ⁶⁸	68 069 ⁶⁹	68 069	68 069
Avgifter som disponeras					
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	458	900	500	500	500
Övriga intäkter som disponeras	4 080	15 350	7 840	1 090	1 090

10.2 Avgifter som disponeras

Enligt 4 § avgiftsförordningen

Intäkter av avgifter som tas ut med stöd av 4 § avgiftsförordningen (1992:191) avser i försäljning av informationsmaterial och att samarbetspartners blir fakturerade för sin andel av monterhyror vid bokmässor.

Övriga intäkter som disponeras

Kulturrådet erhåller bidrag från både inomstatliga som andra aktörer för tillfälliga uppdrag. Under 2023 kommer Kulturrådet att erhålla medel för bland annat EU:s program Kreativa Europa, World Summit konferens, Konstnärlig frihet och Nationella minoriteters språk. Uppdrag med extern finansiering återkommer årligen, även om uppdragens inriktning kan variera.

63. 17 1:6 ap 1 Utgående överföringsbelopp vid utgången av år 2022 uppgår till 639 tkr. Enligt regleringsbrev disponerar inte överföringsbeloppet. Finansieringen år 2023 baseras på tilldelade medel enligt regleringsbrev

64. 17 1:6 ap 1 Finansieringen år 2024 baseras på tilldelade medel enligt prognosen i Hermes. Därtill föreslås anslaget i detta budgetunderlag tillföras medel om sammanlagt 26 000 tkr.

65. 17 2:2 ap 1. Utgående överföringsbelopp vid utgången av år 2022 uppgår till 297 tkr. Enligt regleringsbrev disponerar inte överföringsbeloppet. Finansieringen år 2023 baseras på tilldelade medel enligt regleringsbrev.

66. 17 2:2 ap 1 Finansieringen år 2024 baseras på tilldelade medel enligt prognosen i Hermes. Därtill föreslås anslaget i detta budgetunderlag tillföras medel om sammanlagt 50 000 tkr.

67. 17 3:1 ap 1 Utgående överföringsbelopp vid utgången av år 2022 uppgår till 9 197 tkr. Enligt regleringsbrev disponerar inte överföringsbeloppet. Finansieringen år 2023 baseras på tilldelade medel enligt regleringsbrev

68. 17 4:4 ap 1 Finansieringen år 2023 baseras på tilldelade medel enligt regleringsbrev

69. 17 4:4 ap 1 Finansieringen år 2024 baseras på tilldelade medel enligt prognosen i Hermes. Därtill föreslås anslaget i detta budgetunderlag tillföras medel om sammanlagt 22 000 tkr

10.3 Bemyndiganden

	Utfall 2022	Prognos 2023	Förslag 2024	Beräkn 2025	Beräkn 2026	Slutår
<i>17 1:2 ap 1 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete</i>						
Ingående åtagande	8 600	6 200	100 000			
+ Nya åtagande	12 748	100 000 ⁷⁰	100 000			2024
- Infriade åtagande	-8 600	-12 748				
<i>Varav infriade åtagande av utstående åtagande ÅR 2023</i>			-100 000			
Utestående åtagande vid årets slut	6 200	100 000	100 000			
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	25 000	100 000	100 000			
<i>17 1:6 ap 1 Bidrag till regional kulturverksamhet</i>						
Ingående åtagande		0	0			
+ Nya åtagande	0	0 ⁷¹	45 000			2025
- Infriade åtagande	0	0	0			
<i>Varav infriade åtagande av utstående åtagande ÅR 2023</i>						
Utestående åtagande vid årets slut	0	0	45 000			
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	30 000	45 000	45 000			
<i>17 2:2 ap 1 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål</i>						
Ingående åtagande	110 780	170 126	183 000			
+ Nya åtagande	170 126	183 000	183 000			2024
- Infriade åtagande	-110 780	-170 126				
<i>Varav infriade åtagande av utstående åtagande ÅR 2023</i>			-183 000			
Utestående åtagande vid årets slut	170 126	183 000	183 000			
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	183 000	183 000	183 000			

70. 17 1:2 ap 1. Förändringar av utlysningar och beslut måste planeras flera år i förväg innan de implementeras. Kulturrådet avvaktar genomlysningen av bidrag till bland annat interkulturella organisationer innan bemyndigandandera-
men kan utnyttjas fullt ut

71. 17 1:6 ap 1 Ett regeringsuppdrag som innebar att Kulturrådet skulle genomföra en uppföljning av tidsbegränsade bidrag till strategiska utvecklingsinsatser av nationellt intresse 20217-2021, samt den egeninitierade genomlysningen som Kulturrådet påbörjat kommer att analyseras och förändringar inom bidragsgivningen kommer att föreslås. Det, samt den pågående samverkansutredningen som ser över de statliga bidragen till regional verksamhet kommer att ge förutsättningar till att genomföra beslut på bemyndigande tidigast under 2024.

Budgetunderlag 2024–2026

	Utfall 2022	Prognos 2023	Förslag 2024	Beräkn 2025	Beräkn 2026	Slutår
<i>17 3:1 ap 1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter</i>						
Ingående åtagande	34 460	33 653	45 000			
+ Nya åtagande	32 310	45 000 ⁷²	45 000			2025
- Infriade åtagande	-34 460	-32 310				
<i>Varav infriade åtagande av utstående åtagande ÅR 2023</i>			-40 000	-5 000		
Utestående åtagande vid årets slut	33 653	45 000	50 000			
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	40 000	45 000	50 000			
<i>17 4:4 ap 1 Bidrag till bild- och formområdet</i>						
Ingående åtagande	0	20 000	35 000			
+ Nya åtagande	20 000	35 000	35 000			2024
- Infriade åtagande	0	-20 000				
<i>Varav infriade åtagande av utstående åtagande ÅR 2023</i>			-35 000			
Utestående åtagande vid årets slut	20 000	35 000	35 000			
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	20 000	35 000	35 000			

10.4 Räntekonto med kredit

	Utfall 2022	Prognos 2023	Beräknat 2024
Maximalt utnyttjad räntekontokredit under året	2 412	3 000	3 000
Minsta behållning på räntekontot under året	-	-	-
Behållning på räntekonto i Riksgälden	28 226	10 000	10 000
Räntekontokredit i Riksgälden	5 000	5 000	5 000
Beslutad/föreslagen räntekontokredit	5 000	5 000	5 000

Kulturrådet har möjlighet att nyttja administrativa medel från sakenslagen för finansiering av verksamheten. Överföring av medel mellan SCR konto och räntekonto sker månadsvis vilket kan innebära att räntekontot tillfälligt belastar kontokrediten. Behållningen på kontot prognosticeras lägre under 2023 beroende på att möjligheten till att finansiera verksamheten via de administrativa uttagen på sakenslagen har reducerats.

72. 17 3:1 ap 1. Bemyndigandet är två årigt. En del av nya åtagande avser översättningsstöd. Stöd beviljas på förhand, men betalas ut först då en bok är översatt och utgiven. Då utgivningsverksamheten är svår att bedriva med exakthet, är det svårt för Kulturrådet att beräkna hur beloppet ska fördelas mellan året.

10.5 Anslagskredit på ramanslag

Kulturrådet föreslår att en anslagskredit motsvarande 3 procent av tilldelade medel fortsatt ställs till myndighetens förfogande under 2024–2026 för samtliga anslag och anslagsposter.

10.6 Investeringsbehov i anläggningstillågar

Planerade investeringar avser utvecklingskostnader för it-system, ombyggnation av kontorslokal samt tillhörande inventarier. Kulturrådet planerar att utveckla sitt ärendehanteringssystem det kommande året.

Tabell 4. Verksamhetsinvesteringar 2023-2026

Tkr	Utfall 2022	Prognos 2023	Beräkn 2024	Beräkn 2025	Beräk 2026
Immateriella investeringar					
Datasystem,rättigheter mm	199		10 000	1 000	1 000
Materiella investeringar					
Maskiner, inventarier och installationer mm	677	1 225			
Övriga verksamhetsinvesteringar		3 500			
Summa verksamhetsinvesteringar	876	4 725	10 000	1 000	1 000
Finansiering					
Lån i Riksgälden (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	876	4 725	10 000	1 000	1 000
Summa finansiering	876	4 725	10 000	1 000	1 000

10.7 Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar

Tkr	Utfall 2022	Prognos 2023	Förslag 2024	Beräkn 2025	Beräkn 2026
IB lån i RGK	5 470	3 787	5 556	11 856	9 528
Nyupplåning (+)	876	4 725	10 000	1 000	1 000
Amortering (-)	-2 559	-2 956	-3 700	-3 328	-1 770
UB lån i RGK	3 787	5 556	11 856	9 528	5 536
Beslutad/ föreslagen låneram	10 000	10 000	12 000	10 000	10 000
Ränteutgift	-34	-80	-100	-90	-90
Finansiering av räntor och avskrivningar					
UO 17 01 01 001 Statens kulturråd	2 593	3 036	3 800	3 418	1 860

Referenser

- Bokstad, Tomas, 2022: Villkor för samisk kultur. En rapport från Viemie K och Kultur i norr.
- Ekonomistyrningsverket, 2015: Ekonomistyrningsverkets redovisning av regeringsuppdraget om en översyn av den finansiella styrningen av Statens skolverk, dnr 3.1-1034/2015.
- Finansdepartementet, 2021: Valfärdskommissionens slutredovisning till regeringen 2021-12-14, Fi2021/.
- Johannisson, Jenny, 2018: Kulturpolitisk styrning och kulturpolitiska reformer i Sverige. I: *Kulturpolitisk styrning. Ansvarsfördelning och reformer inom de nordiska ländernas kulturpolitik under 2000-talet*. Kulturanalys Norden, 2018.
- KLYS, 2022: Pressmeddelande 8 november 2022, <https://klys.se/mer-satsningar-behovs-for-kulturs-aterhamtning/>
- Konstnärnämnden, 2021: Coronapandemins konsekvenser för konstnärerna, rapport 2021:3.
- Kungliga biblioteket, 2022: Bibliotek 2021, Offentligt finansierade bibliotek. Sveriges officiella statistik. Dnr 2022–514.
- Myndigheten för kulturanalys, 2022: En lägesbedömning i relation till de kulturpolitiska målen, Rapport 2022:1.
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, 2022: Ännu ett år av utmaningar. Uppföljning av ideella föreningars villkor 2021.
- Prop. 2009/10:232. Strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige.
- Prop. 2017/18. En kommunal kulturskola för framtiden – en strategi för de statliga insatserna.
- Regeringsuppdrag från Finansdepartementet, 8 december 2022: Uppdrag att kartlägga och analysera arbetet med att säkerställa korrekta utbetalningar av statliga stöd till företag och andra juridiska personer. Diarienummer: Fi2022/03248.
- Statens kulturråd, 2019: Översyn av skapande skola. En analys av bidragets utvecklingsbehov.
- Statens kulturråd, 2020: Stärkta bibliotek. Uppföljning av satsningen Stärkta bibliotek 2018–2020. Rapport från Högskolan i Borås. Karen Nowé Hedvall, Ola Pilerot & Malin Ögland.
- Statens kulturråd, 2021: Delaktighet och inflytande inom kulturskolebidraget.
- Statens kulturråd, 2022a: Budgetunderlag för Kulturrådet 2023–2025.
- Statens kulturråd, 2022b: Delredovisning av bidraget Stärkta bibliotek 2021–2023.
- Statens kulturråd, 2022c: Ett nytt Skapande skola – Utvecklingsvägar för bidraget Skapande skola.
- Statens kulturråd, 2022d: Kultursamverkansmodellen – Uppföljning av personal, ekonomi och aktiviteter 2021.

Statens kulturråd, 2022e: Lyft för läsning. Delat lärande på vetenskaplig grund. Delredovisning av regeringsuppdraget Läsfrämjandelyft för folkbibliotek 2021–2023.

Statens kulturråd, 2022f. Redovisningar av utvecklingsbidraget till kulturskolor 2020–2021.

Statens kulturråd, 2022g: Vad har ni saknat? Barn! Erfarenheter av att driva barnbiblioteksverksamhet under en pandemi. Rapport från Högsolan i Borås. Amira Sofia Sandin & Emma Berge Kleber.

Statens kulturråd, 2022h. Regionalt krisstöd 2021.

Statens kulturråd, 2022i. Krisstöd till kulturen 2021.

Statens kulturråd, 2023a: Förenklad prövning av barnets bästa i anslutning till att anslaget för bidrag till kulturskolan har minskat samt föreslås upphöra från 2024. Internt PM. Dnr ADM 2023/23.

Statens kulturråd, 2023b. Kommande rapport om öppen verksamhet i kulturskolan. Mars 2023.

Statens kulturråd, 2023c. Vad går bidraget till? Redovisningar av utvecklingsbidraget till kulturskolor 2021–2022. Kommande.

Statens kulturråd, 2023: Årsredovisning för 2022.

Statens offentliga utredningar, 2021. Från kris till kraft. Återstart för kulturen. SOU 2021:77.

Statens offentliga utredningar, 2022. Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher. SOU 2022:44.

Statskontoret, 2015: De statliga insatserna för kulturhuvudstadsåret i Umeå 2014, 2015:21.

Statskontoret, 2019: Förvaltningspolitik i förändring – långsiktiga utvecklingstendenser och strategiska utvecklingsbehov 2019/6-5.

Statskontoret, 2022: Effektiv ärendehandläggning i staten, OOS 46.

Sveriges Kommuner och Regioner, 2022: Ekonomirapporten december 2022.

**Bilaga 1. Förteckning av
Kulturrådets föreskrifter
1 januari 2023**

Statens kulturråds förteckning över gällande föreskrifter den 1 januari 2023 i Statens kulturråds författningssamling, KRFS, i enlighet med 18c§ författningssamlingsförordningen (1976:725)

Grundförfattning: Generell föreskrift (KRFS 2013:2) för Kulturrådets bidragsgivning

Bemyndigande: förordning (2012:516) om statsbidrag till det fria kulturlivet inom teater-, dans- och musikområdet, förordning (2012:517) om statsbidrag till kulturella ändamål, förordning (2010:1058) om statsbidrag till litteratur, kulturtidskrifter och läsfrämjande insatser, förordning (2007:1435) om statsbidrag till internationellt utbyte och samarbete på litteraturområdet, förordning (2007:1436) om statsbidrag till kulturell verksamhet i skolan, förordning (1998:1368) om statsbidrag till vissa utställare inom bild- och formområdet, förordning (1998:1370) om statligt utrustningsbidrag till kollektivverkstäder, förordning (1996:1608) om statsbidrag till folkbibliotek och förordning (1982:502) om statsbidrag till konsthantverkskooperativ

Ikraftträdande: 1 januari 2014

Ändringsförfattning: KRFS 2018:5

Ändring: Fotnot 1 till 1 § ändras

Bemyndigande: Förordning (2018:1548) om statsbidrag till kommuner som bedriver kulturskoleverksamhet och Förordning (2018:66) om statsbidrag till folkbibliotek

Ikraftträdande: 1 januari 2019

Ändringsförfattning: KRFS 2021:3

Ändring: Fotnot 1 till 1 § ändras

Kulturrådet har föreskriftsrätt med stöd i förordning (2020:337) om statsbidrag till aktörer inom bildkonst, form och konsthantverk, förordning (2019:470) om statsbidrag till kommuner som bedriver kulturskoleverksamhet

Ikraftträdande: 14 oktober 2021

Grundförfattning: Föreskrifter (KRFS 2014:1) om litteraturpriset till Astrid Lindgrens minne

Bemyndigande: 7 § förordningen (2002:1091) om litteraturpriset till Astrid Lindgrens minne

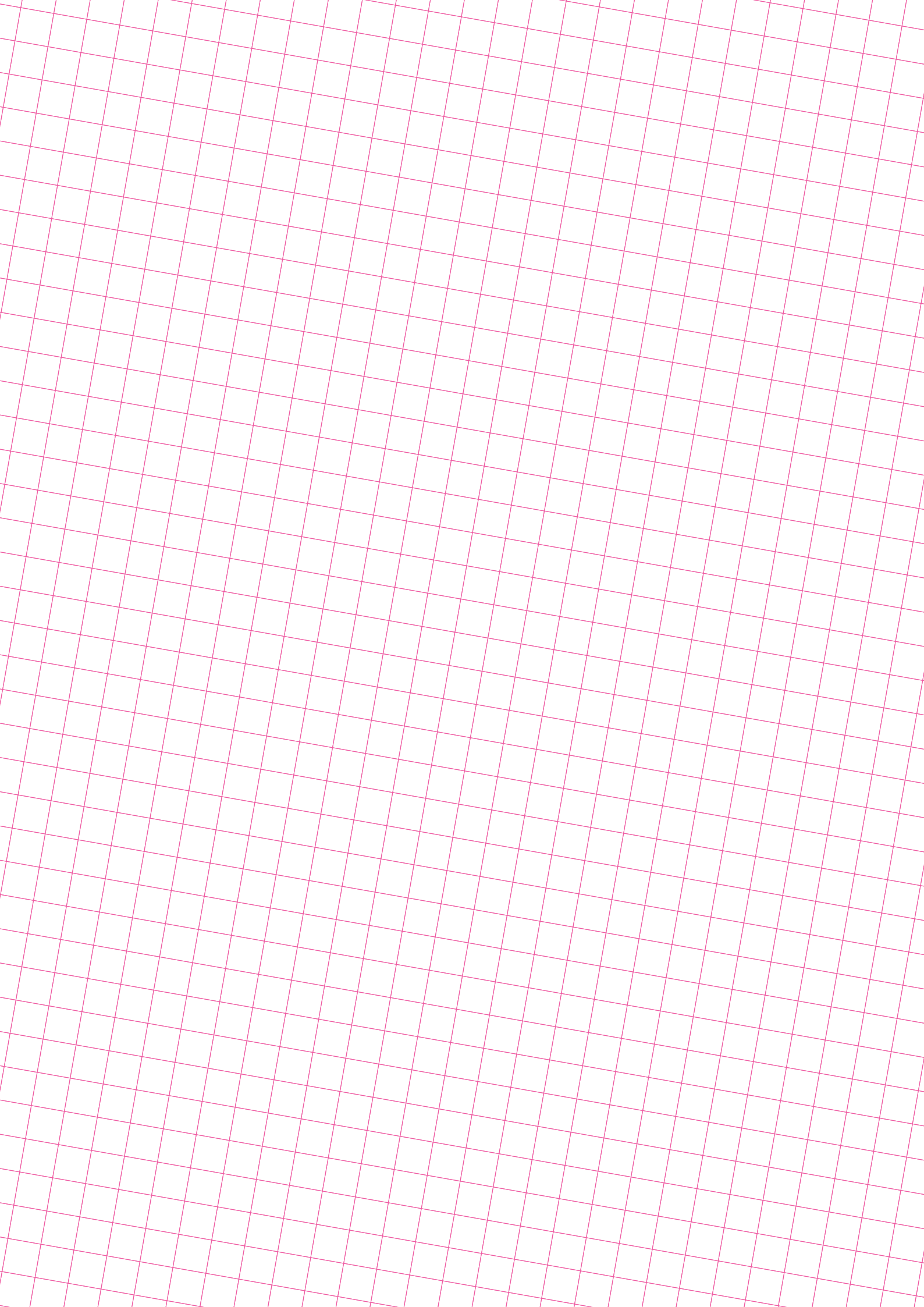
Ikraftträdande: 1 mars 2014

Ändringsförfattning: KRFS 2014:1

Ändring: KRFS 2003:1 och 2003:3 upphör att gälla

Bemyndigande: 7 § förordningen (2002:1091) om litteraturpriset till Astrid Lindgrens minne

Ikraftträdande: 1 mars 2014

Kulturrådet
Box 27215, 102 53 Stockholm
Besök: Borgvägen 1-5
Tel: 08 519 264 00
E-post: kulturradet@kulturradet.se

© Statens kulturråd 2023
ISBN: 978-91-89748-04-0

kulturradet.se